

MANAGEMENTVERSLAG VOOR HET JAAR 2008

I AARD VAN DE WERKZAAMHEDEN

De werkzaamheden van de ECB in 2008 worden gedetailleerd beschreven in de desbetreffende hoofdstukken van het Jaarverslag.

2 DOELSTELLINGEN EN TAKEN

De doelstellingen en taken van de ECB worden beschreven in de Statuten van het ESCB (Artikel 2 en Artikel 3). In het Voorwoord van de President in het Jaarverslag wordt kort besproken in hoeverre deze doelstellingen zijn verwezenlijkt.

3 BELANGRIJKSTE MIDDELEN, RISICO'S EN PROCESSEN

GOVERNANCE VAN DE ECB

Informatie met betrekking tot de governance van de ECB wordt verschaft in Hoofdstuk 8.

LEDEN VAN DE DIRECTIE

De leden van de Directie worden gekozen uit personen met een erkende reputatie en beroepservaring op monetair of bancaire gebied en worden in onderlinge overeenstemming door de regeringen van de lidstaten op het niveau van de staatshoofden en regeringsleiders benoemd op aanbeveling van de EU-Raad, die het Europees Parlement en de Raad van Bestuur van de ECB heeft geraadpleegd.

De voorwaarden ten aanzien van het arbeidsverband van de leden worden door de Raad van Bestuur vastgesteld op voorstel van een Commissie bestaande uit drie door de Raad van Bestuur benoemde leden en drie door de EU-Raad benoemde leden.

De emolumenten van de leden van de Directie worden vermeld in de "Toelichting op de winst- en verliesrekening", onder 29, "Personeelskosten".

PERSONEELSLEDEN

Het gemiddeld aantal personeelsleden (*full-time equivalent*) werkzaam op contractbasis bij de ECB¹ steeg van 1.448 in 2007 tot 1.499 in 2008. Aan het eind van dat jaar waren 1.536 personeelsleden in dienst. Zie voor nadere details de "Toelichting op de winst- en verliesrekening", onder 29, "Personeelskosten", en Hoofdstuk 8, Paragraaf 2, waar bovendien de humanresources-strategie van de ECB wordt beschreven.

BELEGGINGSACTIVITEITEN EN RISICOBEHEER

De externe reserves van de ECB bestaan uit de externe reserves die overeenkomstig de bepalingen van Artikel 30 van de Statuten van het ESCB door de nationale centrale banken van het Eurosysteem aan de ECB zijn overgedragen, en uit de daarop genoten inkomsten. Het doel ervan is financiering van de transacties van de ECB op de valutamarkt voor de in het Verdrag uiteengezette doelstellingen.

De eigenmiddelenportefeuille van de ECB weerspiegelt de belegging van haar volgestorte kapitaal, de tegenpost van de voorziening tegen wisselkoers-, rente- en goudprijsrisico's, het algemeen reservefonds en de in het verleden op deze portefeuille opgebouwde inkomsten. Het doel ervan is de ECB te voorzien van inkomsten die bijdragen aan de dekking van haar operationele kosten.

De beleggingsactiviteiten van de ECB en haar beheer van de daaraan verbonden risico's worden in Hoofdstuk 2 nader beschreven.

HET BEGROTINGSPROCES

Het Begrotingscomité, dat bestaat uit deskundigen van de ECB en de nationale centrale banken

¹ Personeelsleden met onbetaald verlof zijn niet inbegrepen. Dit aantal omvat personeelsleden werkzaam op een permanent contract, een contract met een vaste looptijd of een kortlopend contract en de deelnemers aan het *Graduate Programme* van de ECB. Ook personeelsleden met moederschapsverlof of langdurig ziekteverlof zijn inbegrepen.

van het eurogebied, levert een sleutelbijdrage aan het proces van financiële governance van de ECB. Overeenkomstig Artikel 15 van het Reglement van Orde ondersteunt het Begrotingscomité de Raad van Bestuur door een gedetailleerde evaluatie te geven van de jaarlijkse begrotingsvoorstellen van de ECB en van verzoeken om aanvullende begrotingsfinanciering door de Directie, voorafgaand aan hun indiening bij de Raad van Bestuur voor goedkeuring. De uitgaven krachtens de goedgekeurde begroting worden regelmatig bekeken door de Directie, die daarbij rekening houdt met het advies van de interne controlefunctie van de ECB, en door de Raad van Bestuur, die daarbij wordt bijgestaan door het Begrotingscomité.

4 HET FINANCIËLE RESULTAAT

FINANCIËLE REKENINGEN

Op grond van Artikel 26.2 van de Statuten van het ESCB wordt de Jaarrekening van de ECB door de Directie opgesteld in overeenstemming met de door de Raad van Bestuur vastgestelde grondslagen. De Jaarrekening wordt door de Raad van Bestuur vastgesteld en vervolgens gepubliceerd.

VOORZIENING TEGEN WISSELKOERS-, RENTE- EN GOUDPRIJSRISICO'S

Aangezien de meeste van de activa en passiva van de ECB periodiek worden gherwaardeerd tegen de dan geldende marktwisselkoersen en effectenprijzen, is de winstgevendheid van de ECB sterk afhankelijk van wisselkoersrisico's en, in mindere mate, van renterisico's. Deze risico's vloeien voornamelijk voort uit de in Amerikaanse dollar, Japanse yen en goud aangehouden externe reserves van het Eurosysteem, die voor het grootste deel zijn belegd in rentedragende instrumenten.

In 2005 heeft de Raad van Bestuur, gezien de grote risico's waaraan de ECB in dezen blootstaat en

de omvang van haar herwaarderingsrekeningen, besloten een voorziening op te zetten tegen wisselkoers-, rente- en goudprijsrisico's. Per 31 december 2007 was een bedrag van €2.668.758.313 onder deze voorziening opgenomen. Overeenkomstig Artikel 49.2 van de Statuten van het ESCB hebben de Central Bank of Cyprus en de Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta per 1 januari 2008 respectievelijk €4.795.450 en €2.388.127 aan de voorziening bijgedragen. In het licht van de resultaten van zijn beoordeling heeft de Raad van Bestuur besloten per 31 december 2008 een aanvullend bedrag van €1.339.019.690 naar de voorziening over te dragen, waardoor de omvang ervan steeg tot het toegestane maximum van €4.014.961.580. De Raad van Bestuur heeft besloten dat de voorziening, samen met het in het algemene reservefonds aangehouden bedrag, niet hoger mag zijn dan de waarde van de aandelen in het kapitaal van de ECB die door de nationale centrale banken van het eurogebied zijn volgestort.

Deze voorziening zal worden gebruikt ter dekking van gerealiseerde en ongerealiseerde verliezen, met name waarderingsverliezen die niet worden gedekt door de herwaarderingsrekeningen. Jaarlijks wordt bezien hoe groot de voorziening moet zijn en of ze moet worden voortgezet. Daarbij wordt een aantal factoren in aanmerking genomen, met inbegrip van met name de hoeveelheid aangehouden risicodragende activa, de omvang van de risico's die zich in het lopende boekjaar hebben geconcretiseerd, de verwachte resultaten voor het komende jaar en een over de tijd consistent toegepaste risicobeoordeling waarbij Values at Risk-cijfers (VaR-cijfers) voor risicodragende activa worden berekend.

FINANCIËEL RESULTAAT VOOR 2008

Het netto inkomen van de ECB vóór overdracht naar de risicovoorziening bedroeg €2.661 miljoen, vergeleken met €286 miljoen in 2007. De netto winst van €1.322 miljoen die resteerde na de overdracht werd onder de nationale centrale banken verdeeld.

In 2007 leidde de waardestijging van de euro ten opzichte van de Amerikaanse dollar en, in mindere mate, de Japanse yen tot afschrijvingen op de eurowaarde van de door de ECB aangehouden in deze valuta's luidende activa. Deze afschrijvingen bedroegen rond €2,5 miljard, die als last in de winst- en verliesrekening zijn opgenomen. In 2008 leidde de waardedaling van de euro ten opzichte van de Japanse yen en de Amerikaanse dollar tot ongerealiseerde winsten van rond €3,6 miljard. Deze winsten werden, overeenkomstig de gemeenschappelijke grondslagen voor waardering en resultaatbepaling die door de Raad van Bestuur voor het Eurosysteem zijn vastgesteld, in de herwaarderingsrekeningen verantwoord.

De netto rentebaten daalden van €2.421 miljoen in 2007 tot €2.381 miljoen in 2008, voornamelijk ten gevolge van (a) lagere in Amerikaanse dollar luidende netto rentebaten, en (b) een hogere rentevergoeding op de vorderingen van de nationale centrale banken uit hoofde van de door hen overgedragen externe reserves. De resulterende daling van de netto rentebaten werd slechts gedeeltelijk gecompenseerd door de stijging van de rentebaten uit de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem, voornamelijk ten gevolge van de algemene stijging van het aantal eurobankbiljetten in omloop.

De netto gerealiseerde winsten uit financiële transacties daalden van €779 miljoen in 2007 tot €662 miljoen in 2008, voornamelijk ten gevolge van het kleinere volume goud dat werd verkocht in overeenstemming met de Central Bank Gold Agreement (Goudovereenkomst tussen de Centrale Banken), die op 27 september 2004 in werking trad en waarbij de ECB partij is. De resulterende lagere gerealiseerde winsten uit deze transacties werden slechts gedeeltelijk gecompenseerd door hogere netto gerealiseerde winsten uit effectenverkoop in 2008, na de daling van de rente in de VS dat jaar.

De totale beheerkosten van de ECB, met inbegrip van depreciatie, stegen van €385 miljoen in 2007 tot €388 miljoen in 2008.

WIJZIGINGEN IN HET KAPITAAL VAN DE ECB

Op grond van Beschikking 2007/503/EG en Beschikking 2007/504/EG van de Raad van 10 juli 2007 hebben Cyprus en Malta op 1 januari 2008 de eenheidsmunt aangenomen. Dientengevolge hebben de Central Bank of Cyprus en de Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta overeenkomstig Artikel 49.1 van de Statuten van het ESCB per die datum het resterende deel van hun aandeel in het kapitaal aan de ECB gestort. Als gevolg van deze betalingen is het gestorte kapitaal van de ECB gestegen van €4.127 miljoen op 31 december 2007 tot €4.137 miljoen op 1 januari 2008.

5 DIVERSEN

MILIEU

Op basis van haar kader voor milieubeleid, dat de ECB aan het einde van 2007 heeft vastgesteld, zijn in 2008 de milieuaspecten van het beheer van de ECB geïnventariseerd en is een eerste raming van haar impact op het milieu opgesteld. Daarnaast heeft de ECB besloten een milieubeheersysteem op te zetten dat aan de internationaal erkende standaarden ISO 14001 en EMAS voldoet. Er is een project gestart om in 2010 certificatie van het milieubeheersysteem van de bank te verkrijgen. In 2008 zijn met succes enkele maatregelen ingevoerd.

IT-BEHEER

In 2008 was de ECB de eerste centrale bank die certificatie op grond van de internationale standaard ISO/IEC 20000 voor uitstekend IT-beheer (ITSM) verkreeg. ISO/IEC 20000 beschrijft een geïntegreerde reeks beheerprocessen voor doeltreffende verlening van IT-diensten aan een bedrijf en zijn klanten. De toepassing ervan was een belangrijke bijdrage aan de IT-dienstverlening bij de ECB en heeft al geleid tot meetbare voordelen en grotere tevredenheid onder gebruikers.

BALANS PER 31 DECEMBER 2008

ACTIVA	ZIE TOELICHTING ONDER	2008 €	2007 €
Goud en goudvorderingen	1	10.663.514.154	10.280.374.109
Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	2		
Vorderingen op het IMF		346.651.334	449.565.998
Tegoeden bij banken en beleggingen in waardepapieren, externe leningen en overige externe activa		41.264.100.632	28.721.418.912
		41.610.751.966	29.170.984.910
Vorderingen op ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	2	22.225.882.711	3.868.163.459
Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	3		
Tegoeden bij banken, beleggingen in waardepapieren en leningen		629.326.381	0
Overige vorderingen op kredietinstellingen in het eurogebied, luidende in euro	4	25.006	13.774
Vorderingen binnen het Eurosysteem	5		
Vorderingen uit hoofde van de toedelingen van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem		61.021.794.350	54.130.517.580
Overige vorderingen binnen het Eurosysteem (netto)		234.095.515.333	17.241.183.222
		295.117.309.683	71.371.700.802
Overige activa	6		
Materiële vaste activa		202.690.344	188.209.963
Overige financiële activa		10.351.859.696	9.678.817.294
Herwaarderingsverschillen niet in de balans opgenomen instrumenten		23.493.348	34.986.651
Overlopende activa en vooruitbetaalde kosten		1.806.184.794	1.365.938.582
Diversen		1.272.185.672	69.064.934
		13.656.413.854	11.337.017.424
Totaal activa		383.903.223.755	126.028.254.478

PASSIVA	ZIE TOELICHTING ONDER	2008 €	2007 €
Bankbiljetten in omloop	7	61.021.794.350	54.130.517.580
Verplichtingen aan overige ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	8	1.020.000.000	1.050.000.000
Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	9	253.930.530.070	14.571.253.753
Verplichtingen aan ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	10	272.822.807	0
Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	10		
Deposito's, tegoeden en overige verplichtingen		1.444.797.283	667.076.397
Verplichtingen binnen het eurosysteem	11		
Verplichtingen uit hoofde van de overdracht van externe reserves		40.149.615.805	40.041.833.998
Overige passiva	12		
Herwaarderingsverschillen niet in de balans opgenomen instrumenten		1.130.580.103	69.589.536
Overlopende passiva en vooraf geïnde inkomsten		2.284.795.433	1.848.257.491
Diversen		1.797.414.878	659.763.920
		5.212.790.414	2.577.610.947
Voorzieningen	13	4.038.858.227	2.693.816.002
Herwaarderingsrekeningen	14	11.352.601.325	6.169.009.571
Kapitaal en reserves	15		
Kapitaal		4.137.159.938	4.127.136.230
Winst over het jaar		1.322.253.536	0
Totaal passiva		383.903.223.755	126.028.254.478

WINST- EN VERLIESREKENING OVER HET JAAR 2008

	ZIE TOELICHTING ONDER	2008 €	2007 €
Rentebaten uit externe reserves		997.075.442	1.354.887.368
Rentebaten uit de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem		2.230.477.327	2.004.355.782
Overige rentebaten		8.430.894.437	4.380.066.479
<i>Rentebaten</i>		<i>11.658.447.206</i>	<i>7.739.309.629</i>
Remuneratie van vorderingen van nationale centrale banken in verband met de overgedragen externe reserves		(1.400.368.012)	(1.356.536.045)
Overige rentelasten		(7.876.884.520)	(3.962.006.944)
<i>Rentelasten</i>		<i>(9.277.252.532)</i>	<i>(5.318.542.989)</i>
Netto rentebaten	23	2.381.194.674	2.420.766.640
Gerealiseerde winsten/verliezen uit financiële transacties	24	662.342.084	778.547.213
Afwaarderingen van financiële activa en posities	25	(2.662.102)	(2.534.252.814)
Overdracht naar/uit voorzieningen voor wisselkoers- en prijsrisico's		(1.339.019.690)	(286.416.109)
Netto baten uit financiële transacties, afwaarderingen en voorzieningen voor risico's		(679.339.708)	(2.042.121.710)
Netto lasten uit provisies en commissies	26	(149.007)	(621.691)
Baten uit aandelen en deelnemingen	27	882.152	920.730
Overige baten	28	7.245.593	6.345.668
Totaal netto baten		1.709.833.704	385.289.637
Personeelskosten	29	(174.200.469)	(168.870.244)
Beheerkosten	30	(183.224.063)	(184.589.229)
Afschrijving van materiële vaste activa		(23.284.586)	(26.478.405)
Productiekosten bankbiljetten	31	(6.871.050)	(5.351.759)
Winst over het jaar		1.322.253.536	0

Frankfurt am Main, 24 februari 2009

EUROPESE CENTRALE BANK

Jean-Claude Trichet
President

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING¹

VORM EN PRESENTATIE VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening van de ECB is zodanig opgesteld dat een getrouw beeld wordt gegeven van de omvang en samenstelling van het vermogen van de ECB en van de resultaten van haar bedrijf. De jaarrekening is opgesteld conform de onderstaand uiteengezette grondslagen voor waardering en resultaatbepaling, die door de Raad van Bestuur van de ECB passend worden geacht voor een centrale bank.²

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De toegepaste grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn: de beginselen van economische realiteit en transparantie, het voorzichtigheidsbeginsel, de verwerking van gebeurtenissen na de balansdatum, het materialiteitsbeginsel, de periodoerekeningsgrondslag, het continuïteitsbeginsel en de beginselen van consistentie en vergelijkbaarheid.

OPNAME VAN ACTIVA EN PASSIVA

Een activum of passivum wordt alleen in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat enig met dit activum of passivum verband houdend toekomstig economisch voordeel naar of van de ECB zal vloeien, zo goed als alle met dit activum of passivum verband houdende risico's en beloningen aan de ECB zijn overgedragen, en de kosten of waarde van het activum of het bedrag van de verplichting op betrouwbare wijze kan worden gemeten.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

De activa en passiva worden opgenomen tegen historische kostprijs, waarbij de waardering van verhandelbare waardepapieren, goud en alle andere zowel in de balans opgenomen als niet opgenomen activa en passiva luidende in vreemde valuta plaatsvindt tegen marktwaarde. Transacties in financiële activa en passiva worden in de jaarrekening verantwoord op basis van het moment waarop zij worden afgewikkeld.

Met uitzondering van waardepapieren worden transacties in financiële instrumenten luidende in vreemde valuta op de transactiedatum opgenomen in niet in de balans opgenomen rekeningen. Op de valutadatum worden de niet in de balans opgenomen posten teruggeboekt en worden de transacties in de balans geboekt. Aankopen en verkopen van deviezen zijn van invloed op de netto deviezenpositie op de transactiedatum en gerealiseerde resultaten uit verkopen worden eveneens op de transactiedatum berekend. Opgebouwde rente, premies en verdisconteringen in verband met financiële instrumenten luidende in vreemde valuta worden dagelijks berekend en geboekt, en de deviezenpositie wordt eveneens dagelijks beïnvloed door deze overlopende posten.

GOUD EN IN VREEMDE VALUTA LUIDENDE ACTIVA EN PASSIVA

In vreemde valuta luidende activa en passiva worden in euro omgerekend tegen de op de balansdatum geldende marktcoers. Baten en lasten worden omgerekend tegen de op de boekingsdatum van de transactie geldende marktcoers. De herwaardering van in vreemde valuta luidende activa en passiva, met inbegrip van zowel in de balans opgenomen als niet in de balans opgenomen instrumenten, vindt plaats per valuta-soort.

Prijsherwaardering van in vreemde valuta luidende activa en passiva geschiedt onafhankelijk van de valutakoersherwaardering.

Goud wordt gewaardeerd tegen de per de jaarultimo geldende marktprijs. Er wordt voor goud geen onderscheid gemaakt tussen prijzen en valutaherwaarderingsverschillen. In plaats daarvan wordt voor goud één waardering bepaald op basis van de prijs in euro per fine ounce, die

¹ De gedetailleerde grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening van de ECB zijn vastgelegd in Besluit ECB/2006/17, PB L 348 van 11.12.2006, blz. 38, zoals gewijzigd.

² Deze grondslagen volgen de bepalingen van Artikel 26.4 van de Statuten van het ESCB, die geharmoniseerde regels voor de financiële administratie en verslaglegging van de werkzaamheden van het Eurosysteem vereisen.

voor het jaar 2008 is afgeleid van de koers van de euro ten opzichte van de Amerikaanse dollar per 31 december 2008.

WAARDEPAPIEREN

Alle verhandelbare waardepapieren en vergelijkbare activa worden gewaardeerd tegen de gemiddelde marktprijs of op basis van de relevante rendementscurve per de balansdatum per waardepapier. Voor het jaar 2008 zijn daartoe de gemiddelde marktprijzen per 30 december 2008 gebruikt. Niet-verhandelbare waardepapieren worden gewaardeerd tegen kostprijs, en niet-liquide aandelen worden gewaardeerd tegen kostprijs behoudens bijzondere waardevermindering.

RESULTAATBEPALING

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Gerealiseerde winsten en verliezen uit de verkoop van deviezen, goud en waardepapieren worden in de winst- en verliesrekening opgenomen. Dergelijke gerealiseerde winsten en verliezen worden berekend aan de hand van de gemiddelde prijs van het desbetreffende activum.

Ongerealiseerde winsten worden niet als baten verantwoord, maar worden rechtstreeks in een herwaarderingsrekening opgenomen.

Ongerealiseerde verliezen worden ten laste van het resultaat gebracht als zij eerdere ongerealiseerde herwaarderingswinsten, zoals opgenomen in de desbetreffende herwaarderingsrekening, te boven gaan. Ongerealiseerde verliezen op waardepapieren, valuta's of aangehouden goud worden niet gesaldeerd met ongerealiseerde winsten uit andere waardepapieren, valuta's of goud. Bij een ongerealiseerd verlies op een post per de jaarultimo wordt de gemiddelde aanschaffingsprijs van de desbetreffende post verminderd tot de valutakoers of de marktprijs per de jaarultimo.

Agio's of disagio's bij aangekochte waardepapieren worden weergegeven als een deel van de rentebaten en worden afgeschreven over de resterende looptijd van de activa.

TRANSACTIES MET WEDERINKOOP

Transacties met wederinkoop zijn transacties waarbij de ECB krachtens een repo-overeenkomst activa aankoopt of verkoopt of krediettransacties verricht tegen onderpand.

Bij een repo-overeenkomst worden waardepapieren verkocht tegen contanten met een gelijktijdige overeenkomst deze op een vastgestelde toekomstige datum tegen een overeengekomen prijs van de tegenpartij terug te kopen. Repo-overeenkomsten worden aan de passiefzijde van de balans opgenomen als inkomende deposito's tegen onderpand en leiden tevens tot een rentelast in de winst- en verliesrekening. Waardepapieren die krachtens een dergelijke overeenkomst worden verkocht, blijven op de balans van de ECB.

Bij een repo-overeenkomst met wederinkoopverplichting worden waardepapieren gekocht tegen contanten met een gelijktijdige overeenkomst deze op een vastgestelde toekomstige datum tegen een overeengekomen prijs aan de tegenpartij terug te verkopen. Repo-overeenkomsten met wederinkoopverplichting worden aan de actiefzijde van de balans opgenomen als leningen tegen onderpand maar worden niet tot de door de ECB aangehouden waardepapieren gerekend. Zij leiden tot rentebaten in de winst- en verliesrekening.

Transacties met wederinkoopverplichting (waaronder effectenleningstransacties) die worden uitgevoerd krachtens een geautomatiseerd programma voor effectenleningstransacties, worden alleen op de balans opgenomen indien liquide onderpand is verschaft op een rekening van de ECB. In 2008 heeft de ECB geen liquide onderpand in verband met dergelijke transacties ontvangen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN INSTRUMENTEN

Deviezeninstrumenten, te weten deviezeninstrumenten, termijnderdelen van deviezeninstrumenten, die een omwisseling van een bepaalde valuta tegen een andere valuta op een toekomstige datum inhouden, worden opgenomen in de netto deviezenposities voor het berekenen van koerswinsten en -verliezen.

Rente-instrumenten worden per instrument geherwaardeerd. Dagelijkse wijzigingen in de variatiemarge van uitstaande rentefuturescontracten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen. De waardering van termijntransacties in waardepapieren en van renteswaps wordt gebaseerd op algemeen aanvaarde waarderingmethoden die gebruikmaken van waarneembare marktkoersen en -prijzen en van de disconteringsfactoren vanaf de valutadatum tot de waarderingdatum.

GEBEURTENISSEN NA DE BALANSDATUM

Activa en passiva worden aangepast rekening houdend met gebeurtenissen die zich voordoen tussen de balansdatum en de datum waarop de Raad van Bestuur van de ECB de jaarrekening vaststelt, indien dergelijke gebeurtenissen van materiële invloed zijn op de waarde van de activa en passiva per de balansdatum.

Belangrijke gebeurtenissen na de balansdatum die geen invloed hebben op de waarde van de activa en passiva per de balansdatum zijn opgenomen in de toelichting.

POSITIES BINNEN HET ESCB EN BINNEN HET EUROSISTEEM

Transacties binnen het ESCB zijn grensoverschrijdende transacties tussen twee centrale banken van de EU. Deze transacties worden hoofdzakelijk verwerkt via TARGET2³ – het “Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer”-systeem (zie Hoofdstuk 2) – en leiden tot bilaterale saldi op rekeningen tussen die centrale

banken in de EU die op TARGET2 zijn aangesloten. Deze bilaterale saldi worden dagelijks aan de ECB toegewezen, waardoor elke nationale centrale bank één netto bilaterale positie ten opzichte van de ECB overhoudt. Deze positie in de boeken van de ECB vertegenwoordigt de netto vordering of verplichting van elke nationale centrale bank ten opzichte van de rest van het ESCB.

In euro luidende saldi binnen het ESCB die door de nationale centrale banken van het eurogebied ten opzichte van de ECB worden aangehouden (behoudens het kapitaal van de ECB en posities uit hoofde van de overdracht van externe reserves aan de ECB) worden beschouwd als Vorderingen of verplichtingen binnen het Eurosysteem en worden in de balans van de ECB opgenomen als één enkele actief- of passiefpost.

Saldi binnen het Eurosysteem uit hoofde van de toedelingen van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem worden als één enkele actiefpost opgenomen onder “Vorderingen uit hoofde van de toedelingen van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem” (zie onder “Bankbiljetten in omloop” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”).

Voor zover de nationale centrale banken die niet deel uitmaken van het eurogebied binnen het ESCB dergelijke saldi aanhouden ten opzichte van de ECB, uit hoofde van hun deelname aan TARGET2,⁴ worden deze verantwoord onder “Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro”.

³ Het technisch gedecentraliseerde eerste-generatiesysteem is geleidelijk vervangen door een tweede-generatiesysteem (TARGET2), dat is gebaseerd op een gemeenschappelijke technische infrastructuur, het *Single Shared Platform* (SSP). De migratie naar TARGET2 nam een aanvang in november 2007 en is in mei 2008 voltooid.

⁴ Per 31 december 2008 namen de volgende nationale centrale banken buiten het eurogebied deel aan TARGET2: Danmarks Nationalbank, Latvijas Banka, Lietuvos bankas, Narodowy Bank Polski en Eesti Pank.

VASTE ACTIVA

Vaste activa, met uitzondering van grond, worden gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van afschrijvingen. Grond wordt gewaardeerd tegen kostprijs. Afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode, vanaf het kwartaal volgend op de aanschaffing en gedurende de periode waarin het desbetreffende activum naar verwachting beschikbaar is voor gebruik, te weten:

Computers, aanverwante hardware en software, en motorvoertuigen	4 jaar
Inventaris, meubilair en installaties	10 jaar
Vaste activa met een kostprijs van minder dan €10.000	Worden afgeboekt in het jaar van aanschaf

De afschrijvingsperiode voor gekapitaliseerde bouw- en herinrichtingskosten met betrekking tot de bestaande kantoorgebouwen van de ECB is verkort, teneinde ervoor te zorgen dat deze activa geheel zijn afgeschreven voordat de ECB naar haar nieuwe locatie verhuist.

PENSIOENREGELING VAN DE ECB EN ANDERE UITKERINGEN NA BEËINDIGING VAN HET DIENSTVERBAND

De ECB beheert een toegezegd-pensioenstelsel (*defined benefit scheme*) voor haar personeel. Dit stelsel wordt gefinancierd middels activa die in een lange-termijnfonds voor personeelsvoorzieningen worden aangehouden.

BALANS

De verplichting die in de balans wordt opgenomen met betrekking tot het toegezegd-pensioenstelsel is de contante waarde van de toegezegd-pensioenverplichting op de balansdatum *minus* de reële waarde van de fondsbeleggingen die worden gebruikt om de verplichtingen te financieren, aangepast voor niet-opgenomen actuariële winsten of verliezen.

De toegezegd-pensioenverplichting wordt jaarlijks door onafhankelijke actuarissen berekend volgens de geprojecteerd-

pensioenwaarderingsmethode (*projected unit credit method*). De contante waarde van de toegezegd-pensioenverplichting wordt bepaald door de geschatte toekomstige kasstromen te verdisconteren, daarbij gebruikmakend van de rentetarieven van in euro luidende bedrijfsobligaties van hoge kwaliteit die soortgelijke looptijden hebben als de termijn van de daarmee verband houdende pensioenverplichting.

Actuariële winsten of verliezen kunnen voortvloeien uit ervaringsaanpassingen (waarbij de werkelijke uitkomsten verschillen van de eerder gehanteerde actuariële aannames) en veranderingen in de actuariële aannames.

WINST- EN VERLIESREKENING

Het netto bedrag dat als last in de winst- en verliesrekening wordt opgenomen bestaat uit:

- de toegerekende pensioenkosten van de gedurende het jaar opgebouwde verplichtingen;
- de rente tegen de disconteringsvoet op de toegezegd-pensioenverplichting;
- het verwachte rendement op de fondsbeleggingen; en
- de actuariële winsten en verliezen die in de winst- en verliesrekening worden opgenomen, met gebruikmaking van een "10%-bandbreedte".

DE "10%-BANDBREEDTE"-BENADERING

De netto cumulatieve niet-opgenomen actuariële winsten en verliezen die uitstijgen boven het hoogste bedrag van (a) 10% van de contante waarde van de toegezegd-pensioenverplichting, en (b) 10% van de reële waarde van de fondsbeleggingen, zullen worden afgeschreven over de verwachte gemiddelde resterende diensttijd van de deelnemende personeelsleden.

PENSIOENEN VAN LEDEN VAN DE DIRECTIE EN OVERIGE VERPLICHTINGEN NA PENSIONERING

Voor de pensioenen van leden van de Directie van de ECB en voor arbeidsongeschiktheidsvoorzieningen voor het personeel bestaan niet-gefinancierde regelingen. De verwachte kosten van deze verplichtingen worden opgebouwd gedurende de verschillende ambtstermijnen/dienstverbanden van de leden van de Directie en de personeelsleden, waarbij gebruik wordt gemaakt van een accountingbenadering die overeenkomt met die van toegezegd-pensioenstelsels. Actuariële winsten en verliezen worden op dezelfde wijze als hierboven beschreven toegerekend.

De waarde van deze verplichtingen wordt jaarlijks door onafhankelijke actuarissen vastgesteld zodat de toepasselijke verplichting in de jaarrekening kan worden opgenomen.

BANKBIJETTEN IN OMLOOP

De ECB en de nationale centrale banken van het eurogebied, die samen het Eurosysteem vormen, geven eurobankbiljetten uit.⁵ De totale waarde van de eurobankbiljetten in omloop wordt op de laatste werkdag van elke maand toegedeeld aan de centrale banken van het Eurosysteem overeenkomstig de verdeelsleutel voor de toedeling van bankbiljetten.⁶

De ECB heeft een deel ter grootte van 8% in de totale waarde van de eurobankbiljetten in omloop toegedeeld gekregen, hetgeen wordt verantwoord onder de passiefpost “Bankbiljetten in omloop” op de balans. Het aandeel van de ECB in de totale waarde van de uitgegeven eurobankbiljetten wordt geschraagd door de vorderingen op de nationale centrale banken. Deze vorderingen, die rentedragend zijn,⁷ worden vermeld onder de subpost “Vorderingen binnen het Eurosysteem: Vorderingen uit hoofde van de toedelingen van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem” (zie onder “Posities binnen het ESCB en binnen het Eurosysteem” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”). Rentebaten over deze vorderingen worden opgenomen onder

de post “Netto rentebaten”. Deze baten zijn verschuldigd aan de nationale centrale banken in het financiële jaar waarin zij worden opgebouwd, maar zij worden op de tweede werkdag van het daaropvolgende jaar verdeeld.⁸ Zij worden in hun geheel verdeeld, tenzij de netto winst van de ECB over het gehele jaar kleiner is dan haar inkomsten uit de eurobankbiljetten in omloop, en afhankelijk van een beslissing van de Raad van Bestuur om overdrachten te maken naar een voorziening tegen wisselkoers-, rente- en goudprijsrisico's en/of om deze baten te verminderen met door de ECB gemaakte kosten in verband met de uitgifte en verwerking van eurobankbiljetten.

HERCLASSIFICATIES

In 2008 is omwille van de presentatie een aantal posten geherclassificeerd en zijn de vergelijkbare saldi per 31 december 2007 dienovereenkomstig aangepast. Deze herclassificaties worden beschreven in de “Toelichting op de balans”.⁹

DIVERSEN

In het licht van de rol van de ECB als centrale bank is de Directie van de ECB van oordeel dat de publicatie van een staat van herkomst en besteding van middelen geen additionele relevante informatie zou verschaffen.

5 Besluit ECB/2001/15 van de Europese Centrale Bank van 6 december 2001 betreffende de uitgifte van eurobankbiljetten, PB L 337 van 20.12.2001, blz. 52, zoals gewijzigd.

6 De term “verdeelsleutel voor de toedeling van bankbiljetten” heeft betrekking op de percentages die het gevolg zijn van het meerekenen van het aandeel van de ECB in de totale waarde van de uitgegeven eurobankbiljetten en het toepassen van de verdeelsleutel voor het geplaatste kapitaal op het aandeel van de nationale centrale banken in die totale waarde.

7 Besluit ECB/2001/16 van de Europese Centrale Bank van 6 december 2001 inzake de toedeling van monetaire inkomsten van de nationale centrale banken van de deelnemende lidstaten met ingang van het boekjaar 2002, PB L 337 van 20.12.2001, blz. 55, zoals gewijzigd.

8 Besluit ECB/2005/11 van 17 november 2005 inzake de verdeling van de inkomsten van de Europese Centrale Bank uit in omloop zijnde eurobankbiljetten onder de nationale centrale banken van de deelnemende lidstaten, PB L 311 van 26.11.2005, blz. 41.

9 De herclassificaties zijn in overeenstemming met de grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening van de ECB zoals neergelegd in Besluit ECB/2006/17, PB L 348 van 11.12.2006, blz. 38, zoals gewijzigd.

De EU-Raad heeft, met inachtneming van Artikel 27 van de Statuten van het ESCB en op aanbeveling van de Raad van Bestuur, zijn goedkeuring gehecht aan de benoeming van PricewaterhouseCoopers Aktiengesellschaft Wirtschaftsprüfungsgesellschaft tot externe accountant van de ECB voor een periode van vijf jaar tot het einde van het financiële jaar 2012.

TOELICHTING OP DE BALANS

I GOUD EN GOUDVORDERINGEN

Per 31 december 2008 bedraagt de goudvoorraad van de ECB 17.156.546 *ounces fine gold* (2007: 18.091.733 *ounces*). De daling was het gevolg van (a) de verkoop van 963.987 *ounces fine gold* in overeenstemming met de Central Bank Gold Agreement (Goudovereenkomst tussen de Centrale Banken), die op 27 september 2004 in werking trad en waarbij de ECB partij is, en (b) de overdracht door de Central Bank of Cyprus en de Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta aan de ECB van respectievelijk 19.151 en 9.649 *ounces fine gold*¹⁰ bij de overgang van Cyprus en Malta op de gemeenschappelijke munt, overeenkomstig Artikel 30.1 van de Statuten van het ESCB. De daling in de equivalente waarde in euro van de voorraad ten gevolge van deze transacties is ruimschoots gecompenseerd door een aanzienlijke stijging van de goudprijs in 2008 (zie onder "Goud en in vreemde valuta luidende activa en passiva" in "Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening").

2 VORDERINGEN OP NIET-INGEZETENEN EN INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN VREEMDE VALUTA

VORDERINGEN OP HET IMF

Deze post omvat de per 31 december 2008 door de ECB aangehouden Bijzondere Trekkingsrechten (*Special Drawing Rights*, SDR's) en is het resultaat van een door de ECB met het Internationaal Monetair Fonds (IMF) gesloten akkoord, waarbij het IMF wordt gemachtigd namens de ECB SDR's te kopen en te verkopen tegen euro, zulks met inachtneming van minimum- en maximumtegoeden. Onder SDR wordt begrepen een valutamandje waarvan de waarde wordt bepaald als de gewogen som van de koersen van de vier belangrijkste valuta's (euro, Japanse yen, Britse pond en Amerikaanse dollar). SDR's worden bij de opstelling van de jaarrekening behandeld als in vreemde valuta luidende activa en passiva (zie onder "Goud en in vreemde valuta luidende activa en passiva" in "Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening").

TEGOEDEN BIJ BANKEN EN BELEGGINGEN IN WAARDEPAPIEREN, EXTERNE LENINGEN EN OVERIGE EXTERNE ACTIVA; EN VORDERINGEN OP INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN VREEMDE VALUTA

Deze twee posten bestaan uit tegoeden bij banken, leningen luidende in vreemde valuta en beleggingen in waardepapieren, luidende in Amerikaanse dollar en Japanse yen. De afschrijvingen van disagio's en agio's op in vreemde valuta luidende waardepapieren werden voorheen opgenomen onder respectievelijk "Overlopende activa en vooruitbetaalde kosten" en "Overlopende passiva en vooraf geïnde inkomsten". Omwille van de presentatie heeft de ECB besloten deze posten te herclassificeren onder de post "Tegoeden bij banken en beleggingen in waardepapieren, externe leningen en overige externe activa". De vergelijkbare tegoeden per 31 december 2007 zijn dienovereenkomstig aangepast.

<i>Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied</i>	2008 €	2007 €	Mutatie €
Rekeningencourant	5.808.582.148	761.073.851	5.047.508.297
Geldmarktdeposito's	573.557.686	688.783.688	(115.226.002)
Repo-overeenkomsten met wederinkoopverplichting	379.961.453	543.247.188	(163.285.735)
Beleggingen in waardepapieren	34.501.999.345	26.728.314.185	7.773.685.160
Totaal	41.264.100.632	28.721.418.912	12.542.681.720

<i>Vorderingen op ingezetenen van het eurogebied</i>	2008 €	2007 €	Mutatie €
Rekeningencourant	619.534	574.945	44.589
Geldmarktdeposito's	22.225.263.177	3.867.588.514	18.357.674.663
Totaal	22.225.882.711	3.868.163.459	18.357.719.252

¹⁰ Deze overdrachten, met een totale waarde van €16,5 miljoen, vonden plaats per 1 januari 2008.

De stijging van de bij niet-ingezetenen van het eurogebied aangehouden rekeningen-courant is voornamelijk het gevolg van (a) de afwikkeling van het deel in Deense kroon van swaptransacties met Danmarks Nationalbank ten belope van €3,9 miljard die op 31 december uitstonden (zie onder 20, “Deviezenswaps en termijntransacties”), en (b) saldi in Zwitserse frank ter waarde van €1,2 miljard die zijn ontstaan in verband met de swapovereenkomst met de Zwitserse nationale bank ¹¹ (zie onder 9, “Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro”). De appreciatie van de Japanse yen en de Amerikaanse dollar ten opzichte van de euro, ongerealiseerde winsten op waardepapieren (zie onder 14, “Herwaarderingsrekeningen”), de belegging van de opbrengsten van goudverkopen (zie onder 1, “Goud en goudvorderingen”) en de inkomsten ontvangen op voornamelijk de portefeuille in Amerikaanse dollar hebben eveneens bijgedragen tot de stijging van de totale waarde van deze posten.

Deposito's in verband met transacties die centrale banken van het Eurosysteem hebben uitgevoerd om kredietinstellingen in het eurogebied in Amerikaanse dollar luidende liquiditeiten te verschaffen, zijn opgenomen onder bij ingezetenen van het eurogebied aangehouden geldmarktdeposito's.

Daarnaast hebben de Central Bank of Cyprus en de Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta bij de overgang van Cyprus en Malta op de gemeenschappelijke munt met ingang van 1 januari 2008 overeenkomstig Artikel 30.1 van de Statuten van het ESCB Amerikaanse dollars met een totale waarde van €93,5 miljoen aan de ECB overgedragen.

De netto door de ECB aangehouden deviezen ¹² in Amerikaanse dollar en Japanse yen waren per 31 december 2008 als volgt:

	miljoenen valuta-eenheden
Amerikaanse dollars	40.062
Japanse yen	1.084.548

3 VORDERINGEN OP NIET-INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN EURO

In 2007 werden geldmarktdeposito's en rekeningen-courant die als directe tegenpost van het kapitaal en de reserves van de ECB bij niet-ingezetenen van het eurogebied werden aangehouden, onder deze post opgenomen. De ECB heeft besloten deze aanhoudingen in een eigen portefeuille onder te brengen, die nu wordt opgenomen onder de post “Overige financiële activa”. De vergelijkbare post per 31 december 2007 is dienovereenkomstig aangepast.

Per 31 december 2008 bestond deze post voornamelijk uit een vordering van €460 miljoen op Magyar Nemzeti Bank in verband met een overkomst met de ECB betreffende repo-transacties. Uit hoofde van deze overeenkomst kan Magyar Nemzeti Bank tot €5 miljard lenen ter ondersteuning van haar binnenlandse transacties voor de verschaffing van in euro luidende liquiditeiten.

4 OVERIGE VORDERINGEN OP KREDIETINSTELLINGEN IN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN EURO

In 2007 werden geldmarktdeposito's en rekeningen-courant die als directe tegenpost van het kapitaal en de reserves van de ECB bij ingezetenen van het eurogebied werden

¹¹ De in Zwitserse frank luidende saldi vormen de weerslag van risicobeheersingsmaatregelen die de ECB bij haar EUR/CHF-deviezenswaptenders toepast en die de vorm hebben van initiële marges van 5% voor transacties met een looptijd van één week en 15% voor transacties met een looptijd van 84 dagen.

¹² Activa minus passiva luidende in de respectieve vreemde valuta die vallen onder de herwaarderingsverschillen van deviezen. Deze zijn opgenomen onder de kopjes “Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta”, “Vorderingen op ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta”, “Overlopende activa en vooruitbetaalde passiva”, “Verplichtingen aan ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta”, “Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta”, “Herwaarderingsverschillen niet in de balans opgenomen instrumenten” (passiefzijde) en “Overlopende passiva en vooraf geïnde inkomsten”, waarbij tevens rekening wordt gehouden met deviezen-termijntransacties en deviezenswaps onder de niet in de balans opgenomen posten. De effecten van de koersherwaarderingswinsten op financiële instrumenten luidende in vreemde valuta vallen hier buiten.

aangehouden, onder deze post opgenomen. De ECB heeft besloten deze aanhoudingen in een eigen portefeuille onder te brengen, die nu wordt opgenomen onder de post “Overige financiële activa”. De vergelijkbare post per 31 december 2007 is dienovereenkomstig aangepast.

Per 31 december 2008 bestond deze vordering uit een rekening-courant bij een ingezetene van het eurogebied.

5 VORDERINGEN BINNEN HET EUROSISTEEM

VORDERINGEN UIT HOOFDE VAN DE TOEDELINGEN VAN EUROBANKBIJETTEN BINNEN HET EUROSISTEEM

Deze post bestaat uit de vorderingen van de ECB ten opzichte van de nationale centrale banken van het eurogebied uit hoofde van de toedelingen van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem (zie onder “Bankbiljetten in omloop” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”).

OVERIGE VORDERINGEN BINNEN HET EUROSISTEEM (NETTO)

In 2008 bestond deze post voornamelijk uit de TARGET2-saldi van de nationale centrale banken van het eurogebied ten opzichte van de ECB (zie onder “Posities binnen het ESCB en binnen het Eurosysteem” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”). De toename van deze post was voornamelijk het gevolg van de back-to-backswaptransacties die de nationale centrale banken in verband met in Amerikaanse dollar luidende liquiditeitsverschaffende transacties hebben uitgevoerd (zie onder 9, “Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro”).

Deze post omvat tevens het bedrag dat verschuldigd is aan de nationale centrale banken van het eurogebied ter zake van de tussentijdse verdeling van de inkomsten van de ECB uit

bankbiljetten (zie onder “Bankbiljetten in omloop” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”).

	2008 €	2007 €
Te vorderen van nationale centrale banken van het eurogebied ter zake van de TARGET2	420.833.781.929	145.320.642.526
Verschuldigd aan nationale centrale banken van het eurogebied ter zake van de TARGET2	(185.532.591.178)	(128.079.459.304)
Verschuldigd aan nationale centrale banken van het eurogebied ter zake van de tussentijdse verdeling van de inkomsten van de ECB uit bankbiljetten	(1.205.675.418)	0
Overige vorderingen binnen het Eurosysteem (netto)	234.095.515.333	17.241.183.222

6 OVERIGE ACTIVA

MATERIËLE VASTE ACTIVA

De materiële vaste activa omvatten per 31 december 2008 de volgende posten:

	2008 €	2007 €	Mutatie €
Kosten			
Land en gebouwen	159.972.149	156.964.236	3.007.913
Computerhardware en -software	174.191.055	168.730.634	5.460.421
Inventaris, meubilair, installaties en motorvoertuigen	28.862.720	27.105.564	1.757.156
Activa in aanbouw	83.407.619	59.791.855	23.615.764
Overige vaste activa	3.577.485	1.195.290	2.382.195
Totaal kosten	450.011.028	413.787.579	36.223.449
Geaccumuleerde afschrijving			
Land en gebouwen	(59.885.983)	(49.672.589)	(10.213.394)
Computerhardware en -software	(160.665.542)	(150.195.777)	(10.469.765)
Inventaris, meubilair, installaties en motorvoertuigen	(26.618.732)	(25.562.068)	(1.056.664)
Overige vaste activa	(150.427)	(147.182)	(3.245)
Totaal geaccumuleerde afschrijving	(247.320.684)	(225.577.616)	(21.743.068)
Netto boekwaarde	202.690.344	188.209.963	14.480.381

De stijging van de categorie “Activa in aanbouw” houdt voornamelijk verband met voorbereidingswerkzaamheden in verband met het nieuwe gebouw van de ECB. Overdrachten uit deze categorie naar de desbetreffende vaste-activaposten worden uitgevoerd wanneer de activa eenmaal in gebruik zijn.

OVERIGE FINANCIËLE ACTIVA

De afschrijvingen van disagio’s en agio’s op in euro luidende waardepapieren werden voorheen opgenomen onder respectievelijk “Overlopende activa en vooruitbetaalde kosten” en “Overlopende passiva en vooraf geïnde inkomsten”. Omwille van de presentatie heeft de ECB besloten deze posten te herclassificeren onder deze post. Daarnaast worden in euro luidende geldmarktdeposito’s en rekeningen-courant die worden aangehouden als een directe tegenpost van het kapitaal en de reserves van de ECB nu opgenomen onder deze post (zie onder 3, “Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro”, en onder 4, “Overige vorderingen op kredietinstellingen in het eurogebied, luidende in euro”). De vergelijkbare saldi per 31 december 2007 zijn dienovereenkomstig aangepast.

Deze post bestaat voornamelijk uit:

	2008 €	2007 €	Mutatie €
Rekeningen-courant luidende in euro	4.936.630	5.153.295	(216.665)
Geldmarkt-deposito’s luidende in euro	150.000.000	120.000.000	30.000.000
Waardepapieren luidende in euro	9.675.505.128	8.843.080.586	832.424.542
Repo-overeenkomsten met wederinkoopverplichting in euro	479.293.075	668.392.837	(189.099.762)
Overige financiële activa	42.124.863	42.190.576	(65.713)
Totaal	10.351.859.696	9.678.817.294	673.042.402

(a) Rekeningen-courant, geldmarktdeposito’s, waardepapieren en repo-overeenkomsten met wederinkoopverplichting in euro

vormen de belegging van de eigen middelen van de ECB (zie onder 12, “Overige passiva”). De netto stijging van de waarde van de eigen middelen van de ECB was voornamelijk het gevolg van de belegging in de eigenmiddelenportefeuille van de tegenpost van het bedrag dat in 2007 naar de voorziening van de ECB tegen wisselkoers-, rente- en goudprijsrisico’s was overgedragen, onrealiseerde winsten op waardepapieren (zie onder 14, “Herwaarderingsrekeningen”) en inkomsten uit de eigenmiddelenportefeuille.

(b) De ECB houdt 3.211 aandelen in de Bank voor Internationale Betalingen (BIB) aan, die zijn opgenomen tegen de aankoopkosten van €41,8 miljoen.

HERWAARDERINGSVERSCHILLEN NIET IN DE BALANS OPGENOMEN INSTRUMENTEN

In 2008 bestond deze post voornamelijk uit waarderingswinsten van uitstaande renteswaptransacties (zie onder 19, “Renteswaps”).

OVERLOPENDE ACTIVA EN VOORUITBETAALDE KOSTEN

In 2008 omvatte deze post nog te ontvangen rente op de vorderingen van de ECB uit hoofde van de toedelingen van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem voor het laatste kwartaal (zie onder “Bankbiljetten in omloop” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”) ter waarde van €500,4 miljoen, en nog van de nationale centrale banken van het eurogebied te ontvangen rente op de TARGET2-saldi voor de laatste maand van 2008 ter waarde van €648,9 miljoen.

Onder deze post is tevens de nog te ontvangen rente op waardepapieren (zie ook onder 2, “Vorderingen op niet-ingezetenen en ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta”, en onder 6, “Overige activa”) en overige financiële activa opgenomen.

DIVERSEN

Deze post bestaat hoofdzakelijk uit de tussentijdse verdeling van de inkomsten van de ECB uit bankbiljetten (zie onder “Bankbiljetten in omloop” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”, en onder 5, “Vorderingen binnen het Eurosysteem”).

Deze post omvat tevens positieve saldi met betrekking tot per 31 december 2008 uitstaande swap- en termijntransacties in vreemde valuta (zie onder 20, “Deviezenswaps en termijntransacties”). Deze saldi vloeien voort uit de conversie van dergelijke transacties in euro tegen de gemiddelde koers van de betrokken valuta op de balansdatum, vergeleken met de eurowaarden tegen welke de transacties aanvankelijk werden opgenomen (zie onder “Niet in de balans opgenomen instrumenten” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”).

In deze rubriek is tevens een vordering op het Duitse federale Ministerie van Financiën in verband met terugvorderbare belasting over de toegevoegde waarde en andere betaalde indirecte belastingen opgenomen. Deze belastingen kunnen worden teruggegeven krachtens de bepalingen van Artikel 3 van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Gemeenschappen, dat op grond van Artikel 40 van de Statuten van het ESCB van toepassing is op de ECB.

7 BANKBIJETTEN IN OMLOOP

Deze post bestaat uit het ECB-deel (8%) van de totale waarde van de eurobankbiljetten in omloop (zie onder “Bankbiljetten in omloop” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”).

8 VERPLICHTINGEN AAN OVERIGE INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN EURO

Deze post omvat deposito's van leden van de Euro Banking Association (EBA), die voor de

ECB als onderpand dienen met betrekking tot betalingen van de EBA die via het TARGET2-systeem worden verrekend.

9 VERPLICHTINGEN AAN NIET-INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN EURO

Deze post bestaat voornamelijk uit een verplichting aan de Federal Reserve van €219,7 miljard in verband met de Term Auction Facility in Amerikaanse dollars. In het kader van dit programma heeft de Federal Reserve door middel van een tijdelijke, wederzijdse kredietovereenkomst (“swap line”) Amerikaanse dollars aan de ECB verstrekt met het oog op het verschaffen van korte-termijnliquiditeiten in Amerikaanse dollars aan tegenpartijen van het Eurosysteem. Tegelijkertijd heeft de ECB back-to-backswaptransacties verricht met de nationale centrale banken van het eurogebied. Deze hebben de resulterende middelen benut om tegenpartijen van het Eurosysteem door middel van transacties met wederinkoop en swaptransacties in Amerikaanse dollar luidende liquiditeit te verschaffen. De back-to-backswaptransacties tussen de ECB en de nationale centrale banken resulteerden in saldi binnen het Eurosysteem tussen de ECB en de nationale centrale banken die onder “Overige vorderingen binnen het Eurosysteem (netto)” zijn opgenomen.

Een verplichting aan de Zwitserse nationale bank ten bedrage van €18,4 miljard is eveneens onder deze post opgenomen. Door middel van een swapovereenkomst heeft de Zwitserse nationale bank Zwitserse franken verschaft teneinde korte-termijnfinanciering in Zwitserse franken te bieden aan tegenpartijen van het Eurosysteem. Tegelijkertijd heeft de ECB back-to-backswaptransacties verricht met de nationale centrale banken van het eurogebied. Deze hebben de resulterende middelen benut om in Zwitserse frank luidende liquiditeitsverschaffende transacties met tegenpartijen van het Eurosysteem te verrichten tegen euro, in de vorm van swaptransacties. De swaptransacties tussen de ECB en de nationale centrale banken resulteerden in saldi

binnen het Eurosysteem die onder “Overige vorderingen binnen het Eurosysteem (netto)” zijn opgenomen. Daarnaast omvat deze post een verplichting aan de Zwitserse nationale bank ten bedrage van €15,4 miljard. Deze verplichting is ontstaan uit de plaatsing bij de ECB van in euro luidende middelen die de Zwitserse nationale bank uit transacties met andere tegenpartijen had ontvangen.

Voor het overige bestaat deze post uit bij de ECB aangehouden saldi van de nationale centrale banken die niet deel uitmaken van het eurogebied, voortvloeiend uit via het TARGET2-systeem geleide transacties (zie onder “Posities binnen het ESCB en binnen het Eurosysteem” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”).

IO VERPLICHTINGEN AAN INGEZETENEN EN NIET-INGEZETENEN VAN HET EUROGEBIED, LUIDENDE IN VREEMDE VALUTA

Deze positie bestaat voornamelijk uit repo-overeenkomsten afgesloten met ingezetenen en niet-ingezetenen van het eurogebied in verband met het beheer van de deviezenreserves van de ECB.

II VERPLICHTINGEN BINNEN HET EUROSISTEEM

Deze post omvat de verplichtingen aan de nationale centrale banken van het eurogebied voortvloeiend uit de overdracht van externe reserves aan de ECB toen zij zich aansloten bij het Eurosysteem. Op deze saldi wordt rente vergoed ter hoogte van de laatst beschikbare marginale rentevoet voor de basisherfinancieringstransacties van het Eurosysteem, met een correctie vanwege een rendement van nul op de goudcomponent (zie onder 23, “Netto rentebaten”).

Door de overdracht van externe reserves door de Central Bank of Cyprus en de Bank Ċentrali ta’ Malta/Central Bank of Malta bij de overgang

op de gemeenschappelijke munt zijn deze verplichtingen met €107.781.807 gestegen.

	Tot en met 31 december 2007 €	Vanaf 1 januari 20 2008 ¹ €
Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique	1.423.341.996	1.423.341.996
Deutsche Bundesbank	11.821.492.402	11.821.492.402
Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	511.833.966	511.833.966
Bank of Greece	1.046.595.329	1.046.595.329
Banco de España	4.349.177.351	4.349.177.351
Banque de France	8.288.138.644	8.288.138.644
Banca d'Italia	7.217.924.641	7.217.924.641
Central Bank of Cyprus	-	71.950.549
Banque centrale du Luxembourg	90.730.275	90.730.275
Bank Ċentrali ta’ Malta/Central Bank of Malta	-	35.831.258
De Nederlandsche Bank	2.243.025.226	2.243.025.226
Oesterreichische Nationalbank	1.161.289.918	1.161.289.918
Banco de Portugal	987.203.002	987.203.002
Banka Slovenije	183.995.238	183.995.238
Suomen Pankki – Finlands Bank	717.086.011	717.086.011
Totaal	40.041.833.998	40.149.615.805

1) Bedragen zijn tot op één euro nauwkeurig afgerond. Totalen kunnen door afronding enigszins verschillen.

De vorderingen van de Central Bank of Cyprus en de Bank Ċentrali ta’ Malta/Central Bank of Malta werden gesteld op respectievelijk €71.950.549 en €35.831.258 om te garanderen dat de ratio tussen deze vorderingen en de totale vordering toegewezen aan de andere nationale centrale banken die op de euro zijn overgegaan, gelijk is aan de ratio tussen de weging van de Central Bank of Cyprus en de Bank Ċentrali ta’ Malta/Central Bank of Malta in de sleutel voor inschrijving op het kapitaal van de ECB en de totale weging van de andere deelnemende nationale centrale banken in de sleutel. Het verschil tussen de vordering en de waarde van de overgedragen activa (zie onder 1, “Goud en goudvorderingen” en 2, “Vorderingen op niet-ingezetenen en ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta”) werd behandeld als deel van de bijdrage van de Central Bank of Cyprus en de Bank Ċentrali ta’ Malta/Central Bank of Malta die zij krachtens Artikel 49.2 van de Statuten van het ESCB verschuldigd zijn aan de reserves van de ECB en de voorzieningen die

met reserves zijn gelijkgesteld per 31 december 2007 (zie onder 13, “Voorzieningen” en 14, “Herwaarderingsrekeningen”).

12 OVERIGE PASSIVA

HERWAARDERINGSVERSCHILLEN NIET IN DE BALANS OPGENOMEN INSTRUMENTEN

Deze post bestaat voornamelijk uit waarderingsmutaties in per 31 december 2008 uitstaande swap- en termijntransacties in vreemde valuta (zie onder 20, “Deviezenswaps en termijntransacties”). Deze waarderingsmutaties zijn het resultaat van de conversie van dergelijke transacties naar euro tegen de wisselkoers op de balansdatum, vergeleken met de eurowaarden die het resultaat zijn van de conversie van de transacties tegen de gemiddelde koers van de betrokken vreemde valuta (zie onder “Goud en in vreemde valuta luidende activa en passiva” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”, en ook onder 6, “Overige activa”).

Waarderingsverliezen op renteswaps zijn ook onder deze post opgenomen.

OVERLOPENDE PASSIVA EN VOORAF GEÏNDE INKOMSTEN

Deze post bestaat hoofdzakelijk uit aan nationale centrale banken verschuldigde rente ter zake van hun vorderingen uit hoofde van de overgedragen externe reserves (zie onder 11, “Verplichtingen binnen het Eurosysteem”), ten belope van €1,4 miljard. In dit saldo zijn tevens lopende rente op aan nationale centrale banken verschuldigde saldi ter zake van TARGET2, lopende rente op financiële instrumenten (zie ook onder 2, “Vorderingen op niet-ingezetenen en ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta”, en onder 6, “Overige activa”) en overige overlopende posten opgenomen.

DIVERSEN

Deze post bestaat voornamelijk uit negatieve saldi met betrekking tot per 31 december

2008 uitstaande swap- en termijntransacties in vreemde valuta (zie onder 20, “Deviezenswaps en termijntransacties”). Deze saldi vloeien voort uit de conversie van dergelijke transacties in euro tegen de gemiddelde koers van de betrokken valuta op de balansdatum, vergeleken met de eurowaarden tegen welke de transacties aanvankelijk werden opgenomen (zie onder “Niet in de balans opgenomen instrumenten” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”).

Onder deze post zijn tevens opgenomen uitstaande repo-transacties ter waarde van €337,6 miljoen die zijn uitgevoerd in verband met het beheer van de eigen middelen van de ECB (zie onder 6, “Overige activa”) en de hieronder beschreven netto pensioenverplichtingen van de ECB.

PENSIOENREGELING VAN DE ECB EN ANDERE UITKERINGEN NA BEËINDIGING VAN HET DIENSTVERBAND

De bedragen die in de balans zijn verwerkt met betrekking tot de pensioenverplichtingen van de ECB (zie “Pensioenregeling van de ECB en andere uitkeringen na beëindiging van het dienstverband” in de “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”) zijn als volgt:

	2008 € miljoen	2007 € miljoen
Contante waarde van de verplichtingen	317,0	285,8
Reële waarde van de fondsbeleggingen	(226,7)	(229,8)
Niet opgenomen actuariële winsten/ (verliezen)	7,6	35,4
In de balans opgenomen verplichtingen	97,9	91,4

De contante waarde van de verplichtingen omvat niet-gefinancierde verplichtingen ten bedrage van €42,3 miljoen (2007: €36,8 miljoen) die betrekking hebben op de pensioenen van Directieleden en op arbeidsongeschiktheidsvoorzieningen voor het personeel.

De in de winst- en verliesrekening in 2008 en 2007 opgenomen bedragen met betrekking tot “Toegerekende pensioenkosten”,

“Rente op verplichtingen”, “Verwacht rendement op de fondsbeleggingen” en “Netto actuariële (winsten)/verliezen opgenomen in jaar” zijn als volgt:

	2008 € miljoen	2007 € miljoen
Toegerekende pensioenkosten	24,7	26,5
Rente op verplichtingen	10,7	8,6
Verwacht rendement op de fondsbeleggingen	(10,0)	(7,9)
Netto actuariële (winsten)/verliezen opgenomen in jaar	(1,1)	0
Totaal opgenomen in “Personeelskosten”	24,3	27,2

	2008 € miljoen	2007 € miljoen
Beginbedrag reële waarde van de fondsbeleggingen	229,8	195,3
Verwacht rendement	10,0	7,9
Actuariële winsten/(verliezen)	(32,7)	(4,0)
Bijdragen gestort door werkgever	17,5	16,2
Bijdragen gestort door deelnemers aan de pensioenregeling	17,8	14,1
Betaalde uitkeringen	(3,4)	(2,2)
Overige netto mutaties in de activa voortvloeiend uit de bijdragen van de deelnemers aan de pensioenregeling	(12,3)	2,5
Eindbedrag reële waarde van de fondsbeleggingen	226,7	229,8

In het kader van de “10%-bandbreedte”-benadering (zie “Pensioenregeling van de ECB en andere uitkeringen na beëindiging van het dienstverband” in de “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”) worden de netto cumulatieve niet-opgenomen actuariële winsten die uitstijgen boven het hoogste bedrag van (a) 10% van de contante waarde van de toegezegd-pensioenverplichting, en (b) 10% van de reële waarde van de fondsbeleggingen, afgeschreven over het verwachte gemiddelde resterende dienstverband van de deelnemende personeelsleden.

Mutaties in de contante waarde van de toegezegd-pensioenverplichting zijn als volgt:

	2008 €	2007 €
Beginbedrag toegezegd-pensioenverplichting	285,8	258,5
Pensioenkosten	24,7	26,5
Rentekosten	10,7	8,6
Bijdragen gestort door deelnemers aan de pensioenregeling	17,9	14,2
Overige netto mutaties in de verplichtingen voortvloeiend uit de bijdragen van de deelnemers aan de pensioenregeling	(12,3)	2,5
Betaalde uitkeringen	(3,8)	(2,5)
Actuariële (winsten)/verliezen	(6,0)	(22,0)
Eindbedrag toegezegd-pensioenverplichting	317,0	285,8

Mutaties in de reële waarde van de fondsbeleggingen zijn als volgt:

Bij het opstellen van de waarderingen waarnaar in dit punt van de toelichting wordt verwezen, hebben de actuarissen door de Directie goedgekeurde aannames gehanteerd voor administratieve verwerkings- en verslaggevingsdoeleinden.

De belangrijkste aannames die zijn gehanteerd voor het berekenen van de uit de personeelspensioenregeling voortvloeiende verplichtingen, zijn in de tabel hieronder opgenomen. De actuarissen gebruiken het verwachte rendement op de fondsbeleggingen voor het berekenen van de jaarlijkse kostenpost op de winst- en verliesrekening.

	2008 %	2007 %
Disconteringsvoet	5,75	5,30
Verwacht rendement op de fondsbeleggingen	6,50	6,50
Toekomstige salarisverhogingen	2,00	2,00
Toekomstige pensioenverhogingen	2,00	2,00

13 VOORZIENINGEN

Deze post bestaat uit een voorziening tegen wisselkoers-, rente- en goudprijsrisico's en diverse andere voorzieningen. De laatste omvatten een passende voorziening tegen de contractuele verplichting van de ECB om haar huidige kantoorgebouwen in hun oorspronkelijke staat terug te brengen wanneer zij deze verlaat en naar haar nieuwe locatie verhuist.

De Raad van Bestuur achtte het, rekening houdend met de grote wisselkoers-, rente- en goudprijsrisico's waaraan de ECB blootstaat en met de omvang van haar herwaarderingsrekeningen, passend per 31 december 2005 een voorziening op te zetten tegen deze risico's. Deze voorziening zal, voor zover de Raad van Bestuur dat noodzakelijk acht, worden gebruikt ter compensatie van toekomstige gerealiseerde en ongerealiseerde verliezen, met name waarderingsverliezen die niet door de herwaarderingsrekeningen worden gedekt. Jaarlijks zal op grond van een risicobeoordeling door de ECB worden bezien hoe groot deze voorziening moet zijn en of ze moet worden voortgezet. Bij deze beoordeling wordt een aantal factoren in aanmerking genomen, met inbegrip van met name de hoeveelheid risicodragende financiële activa, de omvang van de risico's die zich in het lopende boekjaar hebben geconcretiseerd, de verwachte resultaten voor het komende jaar en een consistent toegepaste risicobeoordeling waarbij Value at Risk-cijfers (VaR-cijfers) voor risicodragende activa worden berekend.¹³ De voorziening mag, samen met het in het algemene reservefonds aangehouden bedrag, niet hoger zijn dan de waarde van het kapitaal van de ECB dat door de nationale centrale banken van het eurogebied is volgestort.

Per 31 december 2007 bedroeg de voorziening tegen wisselkoers-, rente- en goudprijsrisico's €2.668.758.313. Overeenkomstig Artikel 49.2 van de Statuten van het ESCB hebben de Central Bank of Cyprus en de Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta per 1 januari 2008 respectievelijk €4.795.450 en €2.388.127 aan de voorziening bijgedragen. In het licht van de resultaten van zijn beoordeling heeft de Raad van Bestuur besloten per 31 december 2008 een aanvullend bedrag van €1.339.019.690¹⁴ naar de voorziening over te dragen, waardoor de omvang van de voorziening tot €4.014.961.580 (de waarde van het door de nationale centrale banken per 31 december 2008 gestorte kapitaal

van de ECB) steeg en de netto winst tot €1.322.253.536 werd gereduceerd.

14 HERWAARDERINGSREKENINGEN

Deze rekeningen bestaan uit herwaarderingsaldi uit hoofde van ongerealiseerde winsten op activa en passiva. Overeenkomstig Artikel 49.2 van de Statuten van het ESCB hebben de Central Bank of Cyprus en de Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta per 1 januari 2008 respectievelijk €11,1 miljoen en €5,5 miljoen aan dezealdi bijgedragen.

	2008 €	2007 €	Mutatie €
Goud	6.449.713.267	5.830.485.388	619.227.879
Deviezen	3.616.514.710	0	3.616.514.710
Waardepapieren en andere instrumenten	1.286.373.348	338.524.183	947.849.165
Totaal	11.352.601.325	6.169.009.571	5.183.591.754

De voor de eindejaarsherwaardering gebruikte deviezenwisselkoersen waren de volgende:

Wisselkoersen	2008	2007
Amerikaanse dollars per euro	1,3917	1,4721
Japanse yen per euro	126,14	164,93
Euro per SDR	1,1048	1,0740
Zwitserse frank per euro	1,4850	Niet van toepassing
Deense kroner per euro	7,4506	Niet van toepassing
Euro per fine ounce goud	621,542	568,236

15 KAPITAAL EN RESERVES

KAPITAAL

Op grond van Beschikking 2007/503/EG en Beschikking 2007/504/EG van de Raad van 10 juli 2007, vastgesteld overeenkomstig Artikel 122, lid 2, van het Verdrag, hebben

¹³ Zie ook Hoofdstuk 2 van het Jaarverslag van de ECB.

¹⁴ Deze overdracht werd gefinancierd uit gerealiseerde winsten op goudverkoop ten belope van €0,3 miljard en uit inkomsten van de ECB uit eurobankbiljetten in omloop ten belope van €1,0 miljard.

Cyprus en Malta op 1 januari 2008 de eenheidsmunt ingevoerd. In overeenstemming met Artikel 49.1 van de Statuten van het ESCB en de rechtshandelingen die door de Raad van Bestuur op 31 december 2007 zijn vastgesteld¹⁵, hebben de Central Bank of Cyprus en de Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta per 1 januari 2008 een bedrag van respectievelijk €6.691.401 en €3.332.307 gestort, welk bedrag de resterende hoeveelheid van hun inschrijving op het kapitaal van de ECB vormt. Als gevolg daarvan is het volgestorte kapitaal van de ECB gestegen van €4.127.136.230 op 31 december 2007 tot €4.137.159.938 op 1 januari 2008, zoals in de tabel hieronder weergegeven:¹⁶

- ¹⁵ Besluit ECB/2007/22 van de Europese Centrale Bank van 31 december 2007 betreffende de storting van kapitaal, de overdracht van externe reserves en de bijdragen aan de reserves en voorzieningen van de Europese Centrale Bank door de Central Bank of Cyprus en de Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta, PB L 28 van 1.2.2008, blz. 36; Overeenkomst van 31 december 2007 tussen de Europese Centrale Bank en de Central Bank of Cyprus betreffende de door de Europese Centrale Bank krachtens artikel 30.3 van de Statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank aan de Central Bank of Cyprus toegekende vordering, PB C 29 van 1.2.2008, blz. 4; Overeenkomst van 31 december 2007 tussen de Europese Centrale Bank en de Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta betreffende de door de Europese Centrale Bank krachtens artikel 30.3 van de Statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank aan de Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta toegekende vordering, PB C 29 van 1.2.2008, blz. 6.
- ¹⁶ Bedragen zijn tot op één euro nauwkeurig afgerond. De opgetelde subtotaal in de tabellen van deze paragraaf kunnen door afronding enigszins verschillen van het totaalbedrag.

	Kapitaalsleutel tot en met 31 december 2007 %	Volgestort kapitaal tot en met 31 december 2007 €	Kapitaalsleutel vanaf 1 januari 2008 %	Volgestort kapitaal vanaf 1 januari 2008 €
Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique	2,4708	142.334.200	2,4708	142.334.200
Deutsche Bundesbank	20,5211	1.182.149.240	20,5211	1.182.149.240
Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	0,8885	51.183.397	0,8885	51.183.397
Bank of Greece	1,8168	104.659.533	1,8168	104.659.533
Banco de España	7,5498	434.917.735	7,5498	434.917.735
Banque de France	14,3875	828.813.864	14,3875	828.813.864
Banca d'Italia	12,5297	721.792.464	12,5297	721.792.464
Central Bank of Cyprus	-	-	0,1249	7.195.055
Banque centrale du Luxembourg	0,1575	9.073.028	0,1575	9.073.028
Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta	-	-	0,0622	3.583.126
De Nederlandsche Bank	3,8937	224.302.523	3,8937	224.302.523
Oesterreichische Nationalbank	2,0159	116.128.992	2,0159	116.128.992
Banco de Portugal	1,7137	98.720.300	1,7137	98.720.300
Banka Slovenije	0,3194	18.399.524	0,3194	18.399.524
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,2448	71.708.601	1,2448	71.708.601
Subtotaal voor nationale centrale banken van het eurogebied	69,5092	4.004.183.400	69,6963	4.014.961.580
Българска народна банка (Bulgaarse Nationale Bank)	0,8833	3.561.869	0,8833	3.561.869
Česká národní banka	1,3880	5.597.050	1,3880	5.597.050
Danmarks Nationalbank	1,5138	6.104.333	1,5138	6.104.333
Eesti Pank	0,1703	686.727	0,1703	686.727
Central Bank of Cyprus	0,1249	503.654	-	-
Latvijas Banka	0,2813	1.134.330	0,2813	1.134.330
Lietuvos bankas	0,4178	1.684.760	0,4178	1.684.760
Magyar Nemzeti Bank	1,3141	5.299.051	1,3141	5.299.051
Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta	0,0622	250.819	-	-
Narodowy Bank Polski	4,8748	19.657.420	4,8748	19.657.420
Banca Națională a României	2,5188	10.156.952	2,5188	10.156.952
Národná banka Slovenska	0,6765	2.727.957	0,6765	2.727.957
Sveriges Riksbank	2,3313	9.400.866	2,3313	9.400.866
Bank of England	13,9337	56.187.042	13,9337	56.187.042
Subtotaal voor nationale centrale banken buiten het eurogebied	30,4908	122.952.830	30,3037	122.198.358
Totaal	100,0000	4.127.136.230	100,0000	4.137.159.938

Van de nationale centrale banken buiten het eurogebied wordt vereist dat zij 7% van hun geplaatste kapitaal storten als bijdrage aan de operationele kosten van de ECB. Deze bijdrage bedroeg per einde 2008 in totaal €122.198.358. De nationale centrale banken buiten het eurogebied hebben geen recht op een aandeel in de te verdelen winst van de ECB (met inbegrip van inkomsten uit de toedelingen van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem), noch hoeven zij eventuele verliezen van de ECB te financieren.

16 GEBEURTENISSEN NA DE BALANSDATUM

VERANDERING VAN DE KAPITAALVERDEELSLEUTEL VAN DE ECB

Op grond van Artikel 29 van de Statuten van het ESCB worden de aandelen van de nationale centrale banken in de kapitaalverdeelsleutel van de ECB in gelijke mate gewogen aan de hand van de aandelen van de desbetreffende lidstaten in de totale bevolking van de EU en in het bbp, zoals door de Europese Commissie medegedeeld aan de ECB. Deze wegingen worden om de vijf jaar aangepast.¹⁷ Op 1 januari 2009 werden zij voor de tweede maal sinds de oprichting van de ECB aangepast. Op grond van Besluit 2003/517/EG van de Raad van 15 juli 2003 betreffende de statistische gegevens die moeten worden gebruikt voor de aanpassing van de verdeelsleutel voor de inschrijving op het kapitaal van de Europese Centrale Bank¹⁸ zijn de aandelen van de nationale centrale banken in de verdeelsleutel op 1 januari 2009 als volgt aangepast:

	Kapitaalsleutel van 1 januari 2008 tot en met 31 december 2008 %	Kapitaalsleutel vanaf 1 januari 2009 %
Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique	2,4708	2,4256
Deutsche Bundesbank	20,5211	18,9373
Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	0,8885	1,1107
Bank of Greece	1,8168	1,9649

	Kapitaalsleutel van 1 januari 2008 tot en met 31 december 2008 %	Kapitaalsleutel vanaf 1 januari 2009 %
Banco de España	7,5498	8,3040
Banque de France	14,3875	14,2212
Banca d'Italia	12,5297	12,4966
Central Bank of Cyprus	0,1249	0,1369
Banque centrale du Luxembourg	0,1575	0,1747
Bank Ċentrali ta' Malta/Central Bank of Malta	0,0622	0,0632
De Nederlandsche Bank	3,8937	3,9882
Oesterreichische Nationalbank	2,0159	1,9417
Banco de Portugal	1,7137	1,7504
Banka Slovenije	0,3194	0,3288
Národná banka Slovenska	-	0,6934
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,2448	1,2539
Subtotaal voor nationale centrale banken van het eurogebied	69,6963	69,7915
Българска народна банка (Bulgaarse Nationale Bank)	0,8833	0,8686
Česká národní banka	1,3880	1,4472
Danmarks Nationalbank	1,5138	1,4835
Eesti Pank	0,1703	0,1790
Latvijas Banka	0,2813	0,2837
Lietuvos bankas	0,4178	0,4256
Magyar Nemzeti Bank	1,3141	1,3856
Narodowy Bank Polski	4,8748	4,8954
Banca Națională a României	2,5188	2,4645
Národná banka Slovenska	0,6765	-
Sveriges Riksbank	2,3313	2,2582
Bank of England	13,9337	14,5172
Subtotaal voor nationale centrale banken buiten het eurogebied	30,3037	30,2085
Totaal	100,0000	100,0000

TOETREDING VAN SLOWAKIJE TOT HET EUROGEBIED

Op grond van Beschikking 2008/608/EG van de Raad van 8 juli 2008, vastgesteld overeenkomstig Artikel 122, lid 2, van het Verdrag, heeft Slowakije op 1 januari 2009 de eenheidsmunt ingevoerd. In overeenstemming met Artikel 49.1 van de Statuten van het ESCB en de rechtshandelingen die door de Raad van Bestuur

¹⁷ Deze wegingen worden tevens aangepast wanneer nieuwe lidstaten tot de EU toetreden.

¹⁸ PB L 181 van 19.7.2003, blz. 43.

op 31 december 2008 zijn vastgesteld¹⁹, heeft Národná banka Slovenska per 1 januari 2009 een bedrag van €37.216.407 gestort, welk bedrag de resterende hoeveelheid van haar inschrijving op het kapitaal van de ECB vormt. Overeenkomstig Artikel 30.1 van de Statuten van het ESCB heeft Národná banka Slovenska per 1 januari 2009 externe reserves ter waarde van in totaal €443.086.156 aan de ECB overgedragen. Het totale overgedragen bedrag werd bepaald door de eurowaarde van de reeds aan de ECB overgedragen externe reserves, tegen de op 31 december 2008 geldende wisselkoers, te vermenigvuldigen met de ratio tussen het aantal aandelen waarop door Národná banka Slovenska is ingeschreven en het aantal reeds door de andere nationale centrale banken zonder derogatie volgestorte aandelen. Deze externe reserves bestonden uit Amerikaanse dollars in de vorm van waardepapieren en contanten enerzijds en goud anderzijds in een verhouding van 85 en 15.

Národná banka Slovenska werd gecrediteerd met een vordering ten aanzien van het volgestorte kapitaal en de externe reserves die gelijk is aan de overgedragen bedragen. Deze vordering zal op dezelfde manier worden behandeld als de bestaande Vorderingen van de andere deelnemende nationale centrale banken (zie onder 11, “Verplichtingen binnen het Eurosysteem”).

GEVOLGEN VOOR HET KAPITAAL VAN DE ECB

De aanpassing van de aandelen in de kapitaalverdeelsleutel van de ECB in verband met de toetreding van Slowakije tot het eurogebied heeft geresulteerd in een toename met €5.100.251 van het gestorte kapitaal van de ECB.

EFFECT OP DE VORDERINGEN VAN DE NATIONALE CENTRALE BANKEN UIT HOOFDE VAN DE AAN DE ECB OVERGEDRAGEN EXTERNE ACTIVA

Het netto effect van de veranderde wegingen van de nationale centrale banken in de kapitaalverdeelsleutel van de ECB en van de overdracht door Národná banka Slovenska

van externe reserves op de vorderingen van de nationale centrale banken uit hoofde van de aan de ECB overgedragen externe activa was een toename van €54.841.411.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN INSTRUMENTEN

17 GEAUTOMATISEERD PROGRAMMA VOOR EFFECTENLENINGSTRANSACTIONEN

Ten behoeve van het beheer van haar eigen vermogen heeft de ECB een overeenkomst gesloten voor een geautomatiseerd programma voor effectenleningstransacties, waarbij een daarvoor aangestelde persoon of instelling namens de ECB effectenleningstransacties verricht met een aantal door de ECB daartoe als geschikt aangewezen tegenpartijen. Per 31 december 2008 stonden onder deze regeling transacties met wederinkoopverplichting uit met een waarde van €1,2 miljard (2007: €3,0 miljard) (zie “Transacties met wederinkoop” in “Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening”).

18 RENTEFUTURES

In 2008 zijn rentefutures gebruikt in het kader van het beheer van de deviezenreserves en de eigen middelen van de ECB. Per 31 december 2008 liepen de volgende transacties:

	Contractwaarde €
Deviezenrentefutures	
Aankopen	2.041.082.857
Verkopen	1.209.470.518

	Contractwaarde €
Eurorentefutures	
Aankopen	50.000.000
Verkopen	33.000.000

¹⁹ Besluit ECB/2008/33 van 31 december 2008 inzake de storting van kapitaal, de overdracht van externe reserves en de bijdrage aan de reserves en voorzieningen van de ECB door Národná banka Slovenska, PB L 21 van 24.1.2009, blz. 83; Overeenkomst van 31 december 2008 tussen Národná banka Slovenska en de Europese Centrale Bank betreffende de door de Europese Centrale Bank krachtens artikel 30.3 van de Statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank aan de Národná banka Slovenska toegekende vordering, PB C 18 van 24.1.2009, blz. 3.

19 RENTESWAPS

Per 31 december 2008 stonden renteswaps met een contractwaarde van €459,3 miljoen uit. Deze transacties zijn verricht in het kader van het beheer van de deviezenreserves van de ECB.

20 DEVIEZENSWAPS EN TERMIJNTRANSACTIES

BEHEER VAN DE DEVIEZENRESERVES

In het kader van het beheer van de deviezenreserves van de ECB stonden per 31 december 2008 vorderingen uit hoofde van deviezenwaps en deviezentermijntransacties ten bedrage van €358,1 miljoen en verplichtingen ten bedrage van €404,3 miljoen uit.

LIQUIDITEITSVERRUIMENDE TRANSACTIES

Per 31 december 2008 stonden termijnverplichtingen aan Danmarks Nationalbank uit ten bedrage van €3,9 miljard. Deze verplichtingen zijn ontstaan in verband met de wederzijdse kredietovereenkomst ("swap line") met de ECB. In het kader van deze overeenkomst verschaft de ECB voor de duur van de transactie euro's aan Danmarks Nationalbank in ruil voor Deense kronen. De resulterende middelen worden benut ter ondersteuning van de maatregelen om de liquiditeit in de korte-termijnmarkt voor euro te verbeteren.

Daarnaast stonden per 31 december 2008 termijnvorderingen op de nationale centrale banken uit en termijnverplichtingen aan de Federal Reserve, die zijn ontstaan in verband met de verschaffing van in Amerikaanse dollar luidende liquiditeiten aan tegenpartijen van het Eurosysteem (zie onder 9, "Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro").

Tevens stonden per 31 december 2008 termijnvorderingen op de nationale centrale banken uit en termijnverplichtingen aan de

Zwitserse nationale bank, die ontstaan zijn in verband met de verschaffing van in Zwitserse frank luidende liquiditeiten aan tegenpartijen van het Eurosysteem (zie onder 9, "Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro").

21 BEHEER VAN KREDIETTRANSACTIES

Overeenkomstig Artikel 123, lid 2, van het Verdrag en Artikel 9 van Verordening (EG) nr. 332/2002 van de Raad van 18 februari 2002 is de ECB verantwoordelijk voor het beheer van de door de Europese Gemeenschap afgesloten krediettransacties in het kader van het mechanisme voor financiële bijstand op de middellange termijn. Uit hoofde van dit mechanisme stond per 31 december 2008 een lening van de Europese Gemeenschap aan Hongarije uit ten bedrage van €2,0 miljard.

22 AANHANGIGE RECHTSZAKEN

Document Security Systems Inc. (DSSI) had bij het Gerecht van eerste aanleg van de Europese Gemeenschappen een vordering tot schadevergoeding tegen de ECB ingesteld op grond van vermeende inbreuk door de ECB op een octrooi van DSSI²⁰ bij de productie van eurobankbiljetten. Het Gerecht van eerste aanleg heeft het beroep tot schadevergoeding tegen de ECB verworpen.²¹ De ECB heeft momenteel in een aantal landen vorderingen tot vernietiging van het octrooi ingesteld. Zij is er vast van overtuigd dat zij in geen enkel opzicht inbreuk heeft gemaakt op het octrooi en zal derhalve verweer voeren in inbreukzaken die DSSI bij bevoegde nationale rechters aanhangig maakt.

Als gevolg van de verwerping door het Gerecht van DSSI's vordering tot schadevergoeding tegen de ECB en de met succes in enkele lidstaten aanhangig gemaakte vorderingen tot

²⁰ Europees octrooi nummer 0 455 750 B1 van DSSI.

²¹ Beschikking van het Gerecht van eerste aanleg van 5 september 2007, Document Security Systems, Inc./ECB (T-295/05). Beschikbaar op www.curia.europa.eu.

vernietiging van nationale delen van DSSI's octrooi blijft de ECB ervan overtuigd dat de kans dat zij DSSI een vergoeding moet betalen zeer gering is. De ECB volgt het verloop van de gerechtelijke procedures nauwlettend.

TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

23 NETTO RENTEBATEN

RENTEBATEN UIT EXTERNE RESERVES

Deze post omvat rentebaten, na aftrek van rentelasten, uit in vreemde valuta luidende activa en passiva, en is als volgt verdeeld:

	2008 €	2007 €	Mutatie €
Rente op rekeningen-courant	11.202.181	24.052.321	(12.850.140)
Rentebaten uit geldmarktdeposito's	218.184.237	196.784.561	21.399.676
Rentebaten uit repo-overeenkomsten met wederinkoopverplichting	42.404.485	138.079.630	(95.675.145)
Rentebaten uit waardepapieren	885.725.044	1.036.836.752	(151.111.708)
Netto rentebaten uit renteswaps	2.299.631	0	2.299.631
Netto rentebaten op termijntransacties en swaps in vreemde valuta's	0	19.766.033	(19.766.033)
Totale rentebaten uit externe reserves	1.159.815.578	1.415.519.297	(255.703.719)
Rentelasten op rekeningen-courant	(45.896)	(154.041)	108.145
Rentelasten op aangetrokken deposito's	(1.574.337)	0	(1.574.337)
Rentelasten op repo-overeenkomsten	(29.492.415)	(60.476.997)	30.984.582
Netto rentelasten op renteswaps	0	(891)	891
Netto rentelasten op termijntransacties en swaps in vreemde valuta's	(131.627.488)	0	(131.627.488)
Rentebaten uit externe reserves (netto)	997.075.442	1.354.887.368	(357.811.926)

RENTEBATEN UIT DE TOEDELINGEN VAN EUROBANKBIJETTEN BINNEN HET EUROSISTEEM

Deze post bestaat uit de rentebaten van de ECB uit haar aandeel in de totale waarde van de uitgegeven eurobankbiljetten. De rente op de vorderingen van de ECB ten aanzien van haar aandeel in de bankbiljetten wordt gekweekt tegen de recentste beschikbare marginale rentevoet voor de basis-herfinancieringstransacties van het Eurosysteem. De stijging van deze baten in

2008 weerspiegelde voornamelijk de algemene stijging van eurobankbiljetten in omloop.

Deze baten worden verdeeld onder de nationale centrale banken zoals beschreven onder "Bankbiljetten in omloop" in "Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening". Op basis van het geschatte financiële resultaat van de ECB voor het jaar 2008 en het besluit de overdracht naar de voorziening tegen wisselkoers-, rente- en goudprijsrisico's te financieren uit de inkomsten van de ECB uit eurobankbiljetten in omloop (zie onder 13, "Voorzieningen"), heeft de Raad van Bestuur besloten de resterende €1,2 miljard van deze inkomsten naar rato van hun aandeel in het kapitaal van de ECB onder de nationale centrale banken van het eurogebied te verdelen.

REMUNERATIE VAN VORDERINGEN VAN NATIONALE CENTRALE BANKEN IN VERBAND MET OVERGEDRAGEN EXTERNE RESERVES

De rentevergoedingen aan de nationale centrale banken van het eurogebied uit hoofde van hun vorderingen op de ECB ter zake van overeenkomstig Artikel 30.1 van de Statuten van het ESCB aan de ECB overgedragen externe reserves worden onder deze post opgenomen.

OVERIGE RENTEBATEN EN OVERIGE RENTELASTEN

Deze posten bestaan hoofdzakelijk uit rentebaten van €8,0 miljard (2007: €3,9 miljard) en rentelasten van €7,6 miljard (2007: 3,8 miljard) ten aanzien van saldi uit hoofde van TARGET2-transacties (zie onder "Posities binnen het ESCB en binnen het Eurosysteem" in "Grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening"). De rentebaten en -lasten ten aanzien van overige in euro luidende activa en passiva zijn eveneens hier opgenomen.

24 GEREALISEERDE WINSTEN/(VERLIEZEN) UIT FINANCIËLE TRANSACTIES

De netto gerealiseerde winsten/(verliezen) uit financiële transacties in 2008 waren als volgt:

	2008 €	2007 €	Mutatie €
Netto gerealiseerde koerswinsten/ (verliezen) op waardepapieren en rentefutures	349.179.481	69.252.941	279.926.540
Netto gerealiseerde wisselkoers- en goudprijswinsten	313.162.603	709.294.272	(396.131.669)
Gerealiseerde winsten uit financiële transacties	662.342.084	778.547.213	(116.205.129)

De algehele daling van de netto gerealiseerde wisselkoers- en goudprijswinsten in 2008 was voornamelijk het gevolg van het lagere volume verkocht goud in dat jaar (zie onder 1, “Goud en goudvorderingen”).

25 AFWAARDERINGEN VAN FINANCIËLE ACTIVA EN POSITIES

	2008 €	2007 €	Mutatie €
Ongerealiseerde verliezen op waardepapieren	(2.164.000)	(15.864.181)	13.700.181
Ongerealiseerde verliezen op renteswaps	(476.831)	(18.899)	(457.932)
Ongerealiseerde wisselkoersverliezen	(21.271)	(2.518.369.734)	2.518.348.463
Totaal	(2.662.102)	(2.534.252.814)	2.531.590.712

In 2008 waren deze lasten voornamelijk het gevolg van de afwaardering van de aanschaffingskosten van afzonderlijke waardepapieren die per 30 december 2008 tegen hun marktwaarde op de balans zijn opgenomen.

26 NETTO LASTEN UIT PROVISIES EN COMMISSIES

	2008 €	2007 €	Mutatie €
Baten uit provisies en commissies	588.052	263.440	324.612
Kosten in verband met provisies en commissies	(737.059)	(885.131)	148.072
Netto lasten uit provisies en commissies	(149.007)	(621.691)	472.684

De baten onder deze post omvatten aan kredietinstellingen opgelegde boetes ter zake van niet-nakoming van de reserveverplichtingen. De lasten hebben te maken met op rekeningen-courant verschuldigde provisies en provisies in verband met de uitoefening van deviezenrentefutures (zie onder 18, “Rentefutures”).

27 BATEN UIT AANDELEN EN DEELNEMINGEN

Het op de aandelen in de Bank voor Internationale Betalingen ontvangen dividend (zie onder 6, “Overige activa”) wordt onder deze post opgenomen.

28 OVERIGE BATEN

De overige baten gedurende het boekjaar waren hoofdzakelijk het gevolg van de bijdragen van andere centrale banken aan de kosten van een dienstverleningsovereenkomst die de ECB met een externe aanbieder van een IT-netwerk had afgesloten, en van de overdracht van ongebruikte administratieve voorzieningen naar de winst- en verliesrekening.

29 PERSONEELSKOSTEN

Deze post heeft betrekking op salarissen, toelagen, personeelsverzekeringskosten en diverse andere kosten ten bedrage van €149,9 miljoen (2007: €141,7 miljoen). De personeelskosten van €1,1 miljoen (2007: €1,1 miljoen) die zijn gemaakt in verband met de

bouw van het nieuwe kantoorgebouw voor de ECB zijn gekapitaliseerd en worden niet onder deze post opgenomen. De salarissen en toelagen van het personeel, met inbegrip van de emolumenten van hogere managementfunctionarissen, zijn in grote lijnen gebaseerd op en vergelijkbaar met het beloningssysteem binnen de Europese Gemeenschappen.

De leden van de Directie ontvangen een basissalaris en aanvullende toelagen voor huisvesting en representatie. In het geval van de President wordt in plaats van een huisvestingstoelage een ambtswoning ter beschikking gesteld, die eigendom is van de ECB. Overeenkomstig de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de Europese Centrale Bank hebben leden van de Directie, afhankelijk van hun individuele omstandigheden, recht op een huishoudtoeslag, kindertoeslag en onderwijstoelage. Op het basissalaris worden een belasting ten gunste van de Europese Gemeenschappen en premies voor de pensioenregeling en de ongevallen- en ziektekostenverzekering ingehouden. Toeslagen worden niet belast en er wordt geen pensioenpremie op ingehouden.

Het basissalaris voor de leden van de Directie was in 2008 en 2007 als volgt:

	2008 €	2007 €
Jean-Claude Trichet (President)	351.816	345.252
Lucas D. Papademos (Vice-President)	301.548	295.920
Gertrude Tumpel-Gugerell (Lid van de Directie)	251.280	246.588
José Manuel González-Páramo (Lid van de Directie)	251.280	246.588
Lorenzo Bini Smaghi (Lid van de Directie)	251.280	246.588
Jürgen Stark (Lid van de Directie)	251.280	246.588
Totaal	1.658.484	1.627.524

De totale toelagen van de Directie en de bijdragen van de ECB aan hun ongevallen- en ziektekostenverzekering bedroegen €600.523 (2007: €579.842), hetgeen neerkomt op emolumenten ter waarde van in totaal €2.259.007 (2007: €2.207,366).

Aan voormalige leden van de Directie worden gedurende een zekere periode na het einde van hun ambtsperiode overgangsbetalingen gemaakt. In 2008 bedroegen deze betalingen en de bijdrage van de ECB aan de ongevallen- en ziektekostenverzekering van voormalige leden van de Directie in totaal €30.748 (2006: €52,020). Pensioenbetalingen, met inbegrip van de bijbehorende toelagen, aan voormalige leden van de Directie of de personen die ten laste van hen komen, en bijdragen aan hun ongevallen- en ziektekostenverzekering bedroegen in totaal €306.798 (2007: €249,902).

Onder deze post is tevens opgenomen een bedrag van €24,3 miljoen (2007: €27,2 miljoen) in verband met het pensioenstelsel van de ECB en andere uitkeringen na beëindiging van het dienstverband (zie onder 12, "Overige passiva").

	2008	2007
Per 1 januari	1.478	1.416
Nieuwe personeelsleden	307	310
Zelf vertrokken personeelsleden/ afgelopen contracten	238	235
Netto daling als gevolg van wijzigingen in deeltijdregelingen	11	13
Per 31 december	1.536	1.478
Gemiddeld aantal personeelsleden	1.499	1.448

Eind 2008 was het werkelijke *full-time equivalent* aantal personeelsleden onder contract bij de ECB 1.536²², met inbegrip van 144 op managementniveau. De verandering in het aantal personeelsleden was in 2008 als volgt:²³

22 Personeelsleden met onbetaald verlof zijn niet inbegrepen. Dit aantal omvat personeelsleden werkzaam op een permanent contract, een contract met een vaste looptijd of een kortlopend contract en de deelnemers aan het *Graduate Programme* van de ECB. Ook personeelsleden met moederschapsverlof of langdurig ziekteverlof zijn inbegrepen.

23 In 2007 omvatte het aantal personeelsleden in deze tabel personeel met onbetaald/ouderschapsverlof; personeelsleden werkzaam op kortlopende contracten en personeelsleden van andere centrale banken van het ESCB die tijdelijk bij de ECB waren gedetacheerd en de deelnemers aan het *Graduate Programme* van de ECB waren daarentegen uitgesloten. De gewijzigde presentatie van de cijfers voor 2008 werd nuttiger geacht voor gebruikers van financiële overzichten. De cijfers voor 2007 zijn aan deze wijziging aangepast.

30 BEHEERKOSTEN

Deze kosten omvatten alle overige lopende kosten, te weten huur en onderhoud van kantoorruimten, niet-investeringsgoederen en -inventaris, honoraria van professionals en overige diensten en kantooormiddelen, evenals de kosten van werving, verhuizing, installatie, opleiding en herhuisvesting van personeel.

31 PRODUCTIEKOSTEN BANKBIJETTEN

Deze last houdt verband met de kosten van grensoverschrijdend vervoer van eurobankbiljetten tussen nationale centrale banken om tegemoet te komen aan onverwachte schommelingen in de vraag. Deze kosten worden centraal door de ECB gedragen.

PricewaterhouseCoopers Aktiengesellschaft Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
Olof-Palme-Straße 35, 60439 Frankfurt am Main

President and Governing Council
of the European Central Bank

Frankfurt am Main

PricewaterhouseCoopers
Aktiengesellschaft
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Olof-Palme-Straße 35
60439 Frankfurt am Main
Postfach 50 03 64
60393 Frankfurt am Main
www.pwc.de

Telefon +49 69 9585-0

25 February 2009

Independent auditor's report

We have audited the accompanying annual accounts of the European Central Bank, which comprise the balance sheet as at 31 December 2008, the profit and loss account for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes.

The responsibility of the European Central Bank's Executive Board for the annual accounts

The Executive Board is responsible for the preparation and fair presentation of these annual accounts in accordance with the principles established by the Governing Council, which are set out in Decision ECB/2006/17 on the annual accounts of the European Central Bank, as amended. This responsibility includes designing, implementing and maintaining internal control relevant to the preparation and fair presentation of annual accounts that are free from material misstatement, whether due to fraud or error; selecting and applying appropriate accounting policies; and making accounting estimates that are reasonable in the circumstances.

Auditor's responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these annual accounts based on our audit. We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Those standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance whether the annual accounts are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the annual accounts. The procedures selected depend on the auditor's judgement, including the assessment of the risks of material misstatement of the annual accounts, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the annual accounts in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the annual accounts.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Opinion

In our opinion, the annual accounts give a true and fair view of the financial position of the European Central Bank as of 31 December 2008, and of the results of its operations for the year then ended in accordance with the principles established by the Governing Council, which are set out in Decision ECB/2006/17 on the annual accounts of the European Central Bank, as amended.

Frankfurt am Main, 25 February 2009

PricewaterhouseCoopers
Aktiengesellschaft
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Jürgen Rönning
Wirtschaftsprüfer

ppa. Atton
ppa. Muriel Atton
Wirtschaftsprüfer

Deze vertaling van de verklaring van de externe accountant van de ECB wordt door de ECB uitsluitend verschaft ter informatie. In geval van enige discrepantie geldt de Engelse versie van PWC.

President en Raad van Bestuur
van de Europese Centrale Bank
Frankfurt am Main

25 februari 2009

Verklaring van de onafhankelijke accountant

Wij hebben bijgaande jaarrekening van de Europese Centrale Bank gecontroleerd, welke bestaat uit de balans per 31 december 2008, de winst- en verliesrekening per dezelfde datum, een samenvatting van belangrijke grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening en overige toelichtingen.

De verantwoordelijkheid van de Directie van de Europese Centrale Bank voor de jaarrekening

De Directie is verantwoordelijk voor het opstellen en getrouw weergeven van deze jaarrekening in overeenstemming met de door de Raad van Bestuur vastgelegde beginselen, die worden uiteengezet in Besluit ECB/2006/17 van de Europese Centrale Bank van 10 november 2006 betreffende de jaarrekening van de Europese Centrale Bank, zoals gewijzigd. Deze verantwoordelijkheid omvat: het opzetten, implementeren en onderhouden van de interne controle die relevant is voor het opstellen en getrouw weergeven van een jaarrekening die vrij is van opgaven die materieel onjuist zijn, hetzij ten gevolge van fraude, hetzij ten gevolge van fouten; het selecteren en toepassen van passende grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening en het maken van financieel-administratieve schattingen die in de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Het is onze verantwoordelijkheid op grond van ons onderzoek een oordeel te geven over deze jaarrekening. Wij hebben ons onderzoek verricht in overeenstemming met de “*International Standards on Auditing*”. Deze normen bepalen dat wij moeten voldoen aan ethische vereisten en de controle zo plannen en uitvoeren dat wij redelijke zekerheid verkrijgen over het feit of de jaarrekening vrij is van materiële onjuistheden.

Een controle omvat het uitvoeren van procedures om controlegegevens te verkrijgen over de bedragen en boekingen in de jaarrekening. De gekozen procedures hangen af van het oordeel van de accountant, met inbegrip van de beoordeling van de risico's van materiële onjuistheden in de jaarrekening, hetzij ten gevolge van fraude, hetzij ten gevolge van fouten. Bij het maken van dergelijke risicobeoordelingen houdt de accountant rekening met de interne controle die relevant is voor het door de entiteit opstellen en getrouw weergeven van de jaarrekening, om controleprocedures te kunnen opzetten die in de gegeven omstandigheden passend zijn, niet om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne controle door de entiteit. Een controle omvat tevens de evaluatie van de passendheid van de gehanteerde grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening en de redelijkheid van de door het management gemaakte financieel-administratieve schattingen, alsmede de evaluatie van de algehele presentatie van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de controlegegevens die wij hebben verkregen toereikend en passend zijn om een basis te vormen voor ons controleoordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de omvang en de samenstelling van het vermogen van de Europese Centrale Bank per 31 december 2008 en van het resultaat voor het jaar 2008 overeenkomstig de beginselen zoals die door de Raad van Bestuur zijn vastgelegd en die worden uiteengezet in Besluit ECB/2006/17 van de Europese Centrale Bank van 10 november 2006 betreffende de jaarrekening van de Europese Centrale Bank, zoals gewijzigd.

Frankfurt am Main, 25 februari 2009

PricewaterhouseCoopers
Aktiengesellschaft
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Jens Rönneberg p.p. Muriel Atton
Wirtschaftsprüfer Wirtschaftsprüfer

TOELICHTING OP DE VERDELING VAN WINST/ TOEDELING VAN VERLIEZEN

Deze toelichting maakt geen deel uit van de Jaarrekening van de ECB over het jaar 2008.

INKOMSTEN UIT HET AANDEEL VAN DE ECB IN DE TOTALE WAARDE VAN DE BANKBIJETTEN IN OMLOOP

In 2007 zijn, na een besluit van de Raad van Bestuur, de volledige inkomsten uit het aandeel van de ECB in de totale waarde van de bankbiljetten in omloop ten bedrage van €2.004 miljoen niet uitgekeerd, om te waarborgen dat de totale winstverdeling van de ECB over het jaar de nettojaarwinst niet zou overstijgen. Wat betreft 2008 is op 5 januari 2009 een bedrag van €1.206 miljoen, te weten een deel van de inkomsten uit het aandeel van de ECB in de totale waarde van de eurobankbiljetten in omloop, naar rato van hun gestorte aandeel in het kapitaal van de ECB onder de nationale centrale banken verdeeld.

WINSTVERDELING/DEKKING VAN VERLIEZEN

Krachtens Artikel 33 van de Statuten van het ESCB wordt de nettowinst van de ECB in de onderstaande volgorde overgedragen:

- (a) een door de Raad van Bestuur vast te stellen bedrag dat niet meer dan 20% van de nettowinst mag bedragen, wordt naar het algemeen reservefonds overgedragen tot een maximum van 100% van het kapitaal; en
- (b) de resterende nettowinst wordt onder de aandeelhouders van de ECB verdeeld naar rato van hun gestorte aandelen.

In geval van een verlies van de ECB wordt het tekort gedekt uit het algemeen reservefonds van de ECB en, indien nodig, bij besluit van de Raad van Bestuur, door de monetaire inkomsten van het betrokken boekjaar, naar rato en ten belope van de bedragen die overeenkomstig Artikel 32.5 van de Statuten van het ESCB aan de nationale centrale banken zijn toegedeeld.¹

Op 5 maart 2009 heeft de Raad van Bestuur besloten geen overdracht te doen naar het algemeen reservefonds en het restant van €117 miljoen naar rato van hun gestorte aandeel in het kapitaal van de ECB onder de nationale centrale banken van het eurogebied te verdelen.

Nationale centrale banken buiten het eurogebied hebben geen recht op een aandeel in de winst van de ECB.

	2008	2007
	€	€
Winst over het jaar	1.322.253.536	0
Onder de nationale centrale banken verdeelde inkomsten uit de door de ECB uitgegeven bankbiljetten	(1.205.675.418)	0
Winst over het boekjaar na verdeling van de inkomsten uit de door de ECB uitgegeven bankbiljetten	116.578.118	0
Te verdelen winst	(116.578.118)	0
Totaal	0	0

¹ Krachtens Artikel 32.5 van de Statuten van het ESCB wordt de som van de monetaire inkomsten van de nationale centrale banken aan de nationale centrale banken toegedeeld naar rato van hun gestorte aandeel in het kapitaal van de ECB.